

รายงานประจำปี ๒๕๖๐
มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

“...ขอให้ชาวไทยทุกคน ตั้งใจให้แน่วแน่ที่จะรักษาคุณสมบัตินี้ให้เหนียวแน่น และทำความคิดจิตใจให้แจ่มใส
ด้วยปัญญาที่กระจ่าง พิจารณาทุกสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง โดยปราศจากอคติ
ให้มีความมุ่งมั่น มีกำลังใจ ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติสรรพกิจน้อยใหญ่ในการะหน้าที่ตามแนวพระบรมราโชบายที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้
ให้งานทุกอย่างสำเร็จผล เป็นความดีความเจริญ ทั้งแก่ตนเอง แก่ส่วนรวม และประเทศชาติ
เป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ
ในการนี้ ข้าพเจ้าขอปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับประชาชนชาวไทยโดยเต็มกำลังความสามารถ
เพื่อสืบสานพระราชปณิธานเช่นกัน...”

พระราชดำรัสสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๐

สารบัญ

สรุปผู้บริหาร

๓

ความเป็นมา มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

๑๒

และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

คณะกรรมการ

๑๕

หลักการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติงาน

๑๗

กรอบการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการ

๑๙

สรุปการดำเนินงานปิดทองหลังพระฯ

๒๔

งบการเงิน ปี ๒๕๖๐

๖๓

แผนงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๘๓

สรุปผู้บริหาร

การดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ในปี ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้กระบวนการรวมกลุ่มของชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ เข้มแข็ง ยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ โดยมีงานวิจัยใน “โครงการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนทฤษฎีใหม่เพื่อการพัฒนาพื้นที่ในขั้นที่ ๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนรูปแบบการปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

การส่งเสริมกระบวนการรวมกลุ่มของชุมชน เป็นการปรับเปลี่ยนเป้าหมายการทำงาน จากเชิงปริมาณเป็นเชิงคุณภาพของการรวมกลุ่ม หลังจากที่มีการขับเคลื่อนการพัฒนaborุเป้าหมาย มีหมู่บ้านในระดับพอเพียงครอบคลุมครบทั้ง ๘๑ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่ ๕ จังหวัดแล้ว

ผลการดำเนินงานสามารถส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม/กองทุนเพิ่มขึ้นอีก ๑๓ กลุ่ม จากเดิม ๓๔ กลุ่ม/กองทุน เป็น ๔๗ กลุ่ม/กองทุน ที่มีคณะกรรมการ มีระเบียบมีเกณฑ์การบริหารกองทุนที่ดี และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ที่สร้างมูลค่า รายได้ให้กับสมาชิกและคนในชุมชน ในปี ๒๕๖๐ มีกลุ่ม/กองทุนในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดน่านสามารถพัฒนาไปสู่การจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนได้เพิ่มขึ้นอีก ๒ กลุ่ม คือ วิสาหกิจชุมชนกล้วยกรอบบ้านน้ำช้าง และวิสาหกิจชุมชนกาแฟ

การดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๐ นอกจากการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในพื้นที่ต้นแบบเดิม ทั้ง ๕ จังหวัดแล้ว การเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการประกอบอาชีพ คือ น้ำ ดิน และเกษตร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน ใน ๕ จังหวัดพื้นที่ต้นแบบเดิม และ ๒ พื้นที่ต้นแบบแห่งใหม่ คือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหล่ง จังหวัดขอนแก่น และ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ยังสามารถดำเนินการได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

โดยการพัฒนาระบบน้ำ สามารถเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ด้านเกษตรกรรมในพื้นที่ต้นแบบได้เพิ่มขึ้น กล่าวคือ เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ ๘๒ ไร่ จาก ๓๗๒ ไร่ เป็น ๔๕๔ ไร่ ในพื้นที่ต้นแบบบ้านโป่งลึก-บางกลอย จังหวัดเพชรบุรี ด้วยการพัฒนาระบบการบริหารจัดการพลังงานทดแทนโดยชุมชน (ไมโคร กริด) เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๗๔ ไร่ ในพื้นที่ต้นแบบบ้านโคกล่าม-แสงอร่าม จังหวัดอุดรธานี จากการปรับปรุงซ่อมแซมฝายเกษตร ๗ ตัว

การขยายผลแนวทางของปิดทองหลังพระฯ โดยโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตร และชนบท ในพื้นที่จังหวัดน่านและอุดรธานี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีหมู่บ้านที่มีความพร้อมเสนอความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำอีก ๑๑๘ หมู่บ้าน ๓๒๙ โครงการ ทำให้มีการดำเนินการโครงการขยายผลตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ แล้ว รวมทั้งสิ้น ๑,๑๔๖ โครงการ ใน ๒ จังหวัด เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๑๙๕,๘๓๕ ไร่ มีผู้ได้รับประโยชน์ ๖๓,๕๐๙ คน

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในพื้นที่ต้นแบบ ๕ จังหวัด หลังจากการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ เช่น การพัฒนาระบบน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกและการเลี้ยงสัตว์ที่มีมูลค่าสูง เป็นที่ต้องการของตลาดแล้ว ยังเน้นส่งเสริมการทำเกษตรแบบประณีต การบริหารจัดการผลผลิตและตลาด และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปและบริหารจัดการโดยชุมชน สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนในพื้นที่ต้นแบบมากกว่า ๑๓ ล้านบาท

การดำเนินการในปี ๒๕๖๐ ทำให้มีครัวเรือนที่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้น ๒๐๑ ครัวเรือน และมีหมู่บ้านในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดน่าน สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นอีก ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยม่วง ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา และบ้านน้ำช้าง ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ในพื้นที่ต้นแบบแห่งใหม่ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเริ่มต้นดำเนินการในปี ๒๕๕๔ การพัฒนาและเสริมประสิทธิภาพแหล่งน้ำ ด้วยการขุดลอกวางแนวท่อส่งน้ำ ๗ สาย ระยะทาง ๖,๐๗๐ เมตร วางท่อและทำสัญลักษณ์แนวท่อ ๗ สาย ระยะทาง ๖,๐๗๐ เมตร ติดตั้งอาคารประกอบน้ำ ๕๔ จุด ทำให้มีพื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้น ๑,๖๕๕ ไร่ รวมเป็น ๒,๘๓๗ ไร่ ผู้รับประโยชน์รวม ๕๕๔ ราย โดยมีแผนส่งเสริมการเกษตร เน้นให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงาน ติดตามผลผลิต

พื้นที่ต้นแบบช่วงแรก ๔ หมู่บ้านใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ การทำความเข้าใจและสำรวจข้อมูลพื้นที่ พัฒนาระบบน้ำ ส่งเสริมการเกษตร และจัดตั้งกลุ่ม/กองทุน มีผู้เข้าร่วมโครงการใน ๔ หมู่บ้าน มากกว่า ๔๘๐ ราย และเริ่มจำหน่ายผลผลิตสร้างรายได้ได้แล้ว ในปีหน้าจะเริ่มดำเนินการในพื้นที่ต้นแบบเพิ่ม ๓ หมู่บ้าน จาก ๓ จังหวัด เพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

การติดตามประเมินผลการดำเนินการของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ โดยสถาบัน การศึกษา มีทั้งการประเมินผลโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ในพื้นที่ จังหวัดน่าน เพื่อวิเคราะห์ผลในด้านประโยชน์ที่ชาวบ้านได้รับหลังจากมีระบบน้ำทำการเกษตรแล้ว ทั้งด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และนำเสนอกรณีตัวอย่างชุมชนที่มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชน อื่นๆ ที่มีแผนจะดำเนินโครงการในระยะต่อไป รวมทั้งการสำรวจศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของราษฎร ในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบที่ให้คำตอบ มีการรับรู้และ มีความพึงพอใจต่อโครงการฯ มาก โดยเห็นว่าผลที่เกิดขึ้นจากการมีโครงการฯ เป็นไปตามที่คาดหวัง มีความ เชื่อมั่นต่อโครงการฯ และที่ประชาชนมีความพึงพอใจมาก คือ ความรู้ในการประกอบอาชีพที่มีเพิ่มขึ้น

ขณะเดียวกันการเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ๗๒๖ ข่าว สร้างการรับรู้ไปสู่ประชาชน เฉพาะผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์และสื่อโซเชียลมีเดีย ๔๗ สื่อ รวม ๗๙๙,๐๐๒,๗๑๓ ครั้ง

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ตั้งเป้าหมายการทำงานในปีต่อไป ที่จะสนับสนุน การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบสาน แนวพระราชดำริ ทั้งด้านการจัดการความรู้ ส่งเสริมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และส่งเสริมให้ชุมชนบริหาร จัดการตนเอง ในลักษณะกลุ่ม/กองทุน และพัฒนาสู่รูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) และส่งเสริม การสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับลักษณะภูมิสังคม

ตลอดจนบริหารจัดการในพื้นที่ต้นแบบ ให้มีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลายตามลักษณะภูมิสังคม เป็นต้นแบบในการขยายผล ก้าวไปสู่ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ในระดับ อยุรรอด พอเพียงและยั่งยืน ให้ครัวเรือนในพื้นที่ เป้าหมาย มีการลดต้นทุนการผลิต มีรายได้ และสามารถรวมกลุ่มในการบริหารจัดการตนเองได้ต่อไป

ศาสตราจารย์
ประธานกรรมการ
มูลนิธิปดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

ในปีที่ผ่านมา ชาวไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ร่วมกันแสดงความอาลัยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต และต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน โดยร่วมกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติไว้อาลัยอย่างต่อเนื่อง มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ซึ่งดำเนินกิจการเข้าสู่ปีที่แปด ในวันที่จะสร้างความสุขและความเจริญให้แก่ประเทศไทย ก็ได้สืบสานพระราชปณิธานเพื่อการรู้จักสามัคคี และเสียสละมาโดยตลอด

การดำเนินงานของมูลนิธิฯ มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ในปีงบประมาณที่แล้วนั้น สามารถขยายพื้นที่การดำเนินงานจนครอบคลุมครบทุกภูมิภาค และเพิ่มความร่วมมือโดยการเป็นภาคีกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถาบันการศึกษา ผลของความร่วมมือดังกล่าว ได้มีการประเมินผลโดยองค์การภายนอกแล้ว พบว่าประชาชนในแต่ละพื้นที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความพึงพอใจและตั้งใจที่จะพัฒนางานในท้องถิ่นกันอย่างต่อเนื่องต่อไป

มูลนิธิฯ จะยังคงมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับพระราชปณิธาน “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ในนามของคณะกรรมการมูลนิธิฯ ขอให้กำลังใจ และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนงานของมูลนิธิฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขอให้ท่านมีสุขภาพแข็งแรง เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศของเราสืบต่อไป

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)

ประธานกรรมการ

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ศาสตราจารย์
ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม
ปดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปดองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ดำเนินงานแปรรูปศาสตร์ของพระราชสู่การปฏิบัติ ดำเนินงานร่วมกันทุกภาคส่วน ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น

ในปีที่ผ่านมาได้ดำเนินงานในหลายๆ ด้าน สอดคล้องกับพันธกิจในการส่งเสริมแนวพระราชดำริให้กว้างขวางจนเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสถาบันฯ ดำเนินการทั้งในด้านการพัฒนาต้นแบบ การจัดการความรู้ และขยายผลงานพัฒนาร่วมกับภาคราชการ

ในด้านการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบนั้น ได้ขยายเป็นจำนวน ๗ พื้นที่ ใน ๔ จังหวัด โดยมุ่งสร้างปัจจัยขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาดิน การส่งเสริมการทำอาชีพ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การให้ความรู้ในการบริหารจัดการที่ดิน การให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ โดยสถาบันส่งเสริมพัฒนา กิจกรรมปดองหลังพระฯ มุ่งเน้นการบูรณาการกับภาคส่วนต่างๆ และชุมชน เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ยังสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาล ในการพัฒนาแหล่งน้ำ ในพื้นที่จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ ขอนแก่น และ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ผลการดำเนินงานทำให้มีพื้นที่รับน้ำรวม ๒๐๓,๑๔๙ ไร่ ผู้รับประโยชน์ ๖๖,๑๑๒ ครัวเรือน

ผลจากการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบมีความก้าวหน้าจากการผลิตแบบครัวเรือน เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการในชุมชน และเกิดการรวมกลุ่มการผลิต ที่มีการบริหารจัดการกันเองในพื้นที่ต้นแบบจนมีกลุ่มอาชีพต่างๆ จำนวน ๔๗ กลุ่ม

ในส่วนของการจัดการความรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของงานอีกด้านหนึ่งนั้น สถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปดองหลังพระฯ ได้มอบให้สถาบันภายนอกต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อทำการศึกษาและประเมินการทำงานในพื้นที่ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการปรับปรุงการทำงาน

บางส่วนของการศึกษาทำให้ได้แนวทางการพัฒนาตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่อย่างเป็นขั้นตอน การรวมกลุ่มอย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งผลของการศึกษาเหล่านี้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในภาคประชาชนและในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในภาคราชการ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีความก้าวหน้า เกิดจากการสนับสนุนจากทุกท่านเป็นอย่างดี กระผมในฐานะประธานกรรมการของสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปดองหลังพระฯ ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ร่วมมือกันสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้ประชาชนต่อไป

(หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล)

ประธานกรรมการ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปดองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

สาร
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดตั้งมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เพื่อเป็นหน่วยงานที่เป็นกลไกของรัฐ รับผิดชอบการจัดการความรู้และการส่งเสริม การพัฒนาตามแนวพระราชดำริอย่างเป็นระบบกว้างขวาง จนกระทั่งเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมแนวพระราชดำริเพื่อการพัฒนาสังคมและประเทศ ตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการขับเคลื่อน การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) ได้พิจารณาผลการดำเนินงานของมูลนิธิฯ และสถาบันฯ ในระยะแรกจนถึงปี ๒๕๕๘ ที่พบว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนเชิงพื้นที่ (Area-based Sustainable Development) น่าจะเป็นรูปแบบการพัฒนาแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ ทั้งในการแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเสนอแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการขับเคลื่อน การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของมูลนิธิฯ และสถาบันฯ ระยะที่ ๒ ระหว่างปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ ลงมติอนุมัติการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ในการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ให้ประชาชนสามารถ อยู่รอดได้ในระดับครัวเรือน ก้าวไปสู่ชุมชนพอเพียงและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ในฐานะที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริม และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ มีความยินดีที่ทราบว่าการดำเนินงานนั้นก้าวหน้าตามแผนที่กำหนด และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานมายังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอชื่นชมการทำงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งนับเป็นการจัดการความรู้ที่สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ประเทศต่อไป

(นางพัชราภรณ์ อินทรียงค์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๓

ความเป็นมา มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการจัดตั้ง “มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ” และ “สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ” มีการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓

พันธกิจ

จัดการความรู้และส่งเสริมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยเชื่อมโยงองค์ความรู้และบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานสืบสานแนวพระราชดำริต่างๆ ภาครัฐ เอกชน วิชาการ ท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาและพัฒนา จนเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. จัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติของมูลนิธิ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งการจัดตั้ง

๒. ให้สถาบัน โดยมีมูลนิธิสนับสนุนให้ทุนดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๒.๑) สนับสนุนส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาองค์กร ชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ ในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมิติการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงส่งผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๒) สนับสนุนการจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาโครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ องค์กรชุมชนประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อให้เกิดคลังความรู้ การยกระดับความรู้ การต่อยอดชุดความรู้ใหม่ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในและนอกระบบ ตลอดจนการขยายผลเชื่อมโยงสู่การนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง
- ๒.๓) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ การกิจและกิจกรรมของสถาบันกับแผนชุมชน แผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และนโยบายรัฐบาล
- ๒.๔) สนับสนุน ส่งเสริม แนะนำ และช่วยเหลือ องค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการภาคธุรกิจ เพื่อให้ให้น้อมนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาทุกระดับของประเทศ
- ๒.๕) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือดำเนินการตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา และทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ และขยายผลสู่ชุมชน

๔. เพื่อส่งเสริมการประสานการดำเนินงานร่วมกับองค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อกิจกรรมพัฒนาและกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๕. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

พลพื้ตจากการดำเ็นงาน

๑. เกิดแนวทางที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศตามภูมิสังคมอย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ
๒. เกิดการมีส่วนร่วมจากภาคีทุกภาคส่วนในการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์สาขาตามแนวพระราชดำริ
๓. เกิดการรับรู้ เข้าใจ และความร่วมมือสนับสนุนจากภาครัฐ วิชาการ เอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ประชาสังคม และนานาชาติ ในการร่วมสร้างภูมิคุ้มกันและร่วมแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของประเทศตามแนวพระราชดำริ

๓

คณะกรรมการ

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

ในการประชุมคณะผู้ก่อตั้งมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้มีการพิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ตั้งกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ดังมีรายนามของกรรมการ ดังนี้

๑. ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ
๒. ท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ ทีชะระ
๓. รศ.ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา
๔. ดร.วิโรจน์ สันติประภาพ
๕. นายมนูญ สรรค์คุณากร
๖. รศ.สุธรรม อยู่โนธรรม
๗. หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล

ประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการและเลขาธิการ

คณะกรรมการ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล	ประธานกรรมการ
ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล	กรรมการ
รศ.ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการ
ท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ ทีชะระ	กรรมการ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ	กรรมการ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)	
ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	กรรมการ
ดร.วิโรฒ สันติประภาพ	กรรมการ
นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	กรรมการ
นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
นายกสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ	กรรมการและเลขานุการ

๕

หลักการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติงาน

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ มีหลักในการดำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติงาน โดยการน้อมนำองค์ความรู้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปฏิบัติ ยึดหลักการทรงงานของพระองค์ท่าน ดังนี้

๑. หลักการองค์ความรู้ ๖ มิติ

คือ มิติด้านน้ำ ด้านดิน ด้านเกษตร ด้านพลังงานทดแทน ด้านป่า และด้านสิ่งแวดล้อม โดยปรับให้สอดคล้องเป็นไปตามสภาพของภูมิสังคมและพื้นที่ที่มีปัญหาความยากจน เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาให้เป็นไปได้อย่างยั่งยืน

๒. หลักการพัฒนา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

ต้องมีการทำความเข้าใจในชุมชน เข้าใจในสภาพพื้นที่และภูมิสังคม การเข้าถึงข้อมูล การเก็บข้อมูลที่เป็นจริง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วจึงเริ่มการพัฒนาโดยการนำองค์ความรู้ให้ชาวบ้านลงมือทำด้วยตนเอง ปิดทองหลังพระฯ เป็นผู้เชื่อมความรู้จากหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ จากครูภูมิปัญญา ไปให้กับชาวบ้าน

๓. หลักการทรงงานและหลักการโครงการ ๒๓ ข้อ

หลักการโครงการ

๑. ระเบิดจากภายใน
๒. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก
๓. ทำตามลำดับขั้น
๔. ภูมิสังคม
๕. บริการที่จุดเดียว
๖. ใช้ธรรมปราบอธรรม
๗. การพึ่งตนเอง
๘. พอกอยู่พอกิน
๙. ความซื่อสัตย์สุจริต จงใจต่อกัน
๑๐. ขาดทุนคือกำไร
๑๑. เศรษฐกิจพอเพียง
๑๒. ทำงานอย่างมีความสุข
๑๓. ความเพียร
๑๔. รู้ รัก สามัคคี

หลักการทรงงาน

๑. จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ
๒. ทำงานแบบองค์รวม
๓. ไม่ติดตำรา
๔. ประหยัด
๕. ทำให้ง่าย
๖. การมีส่วนร่วม
๗. ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม
๘. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
๙. ปลูกป่าในใจคน

กรอบการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการ

คณะกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ได้วางกรอบการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ไว้ดังนี้

๑. นำเสนอแผนดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจน การส่งเสริมผลผลิตจำแนกกลุ่มเป้าหมายเป็น ๒ ระดับ ระดับศูนย์ศึกษาการพัฒนา โครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และระดับองค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ

๒. แผนงบประมาณจะจำแนกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับแผนงาน ระดับโครงการ และระดับกิจกรรม โดยระดับแผนงานจะสอดคล้องกับผลผลิตที่กำหนดไว้

๓. จำแนกแผนงานออกเป็น ๔ แผนงาน คือ

๓.๑ งานจัดการความรู้ ประกอบด้วย การรวบรวมองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริเป็นคลังความรู้ การนำองค์ความรู้จากโครงการพระราชดำริ ไปช่วยแก้ไขปัญหาให้ชาวบ้าน การจัดทำคู่มือ ขั้นตอนการพัฒนา และการบริหารโครงการ การติดตามประเมินผล เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับโครงการขยายผลในพื้นที่อื่นๆ การจัดทำความรู้พร้อมใช้ที่ประชาชนสามารถนำไปปรับใช้กับภูมิสังคมได้ การเชื่อมโยงองค์ความรู้โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้เชี่ยวชาญ การเชื่อมความรู้จากสถาบันการศึกษาสู่ชุมชน โดยมีความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ กับสถาบันอุดมศึกษา

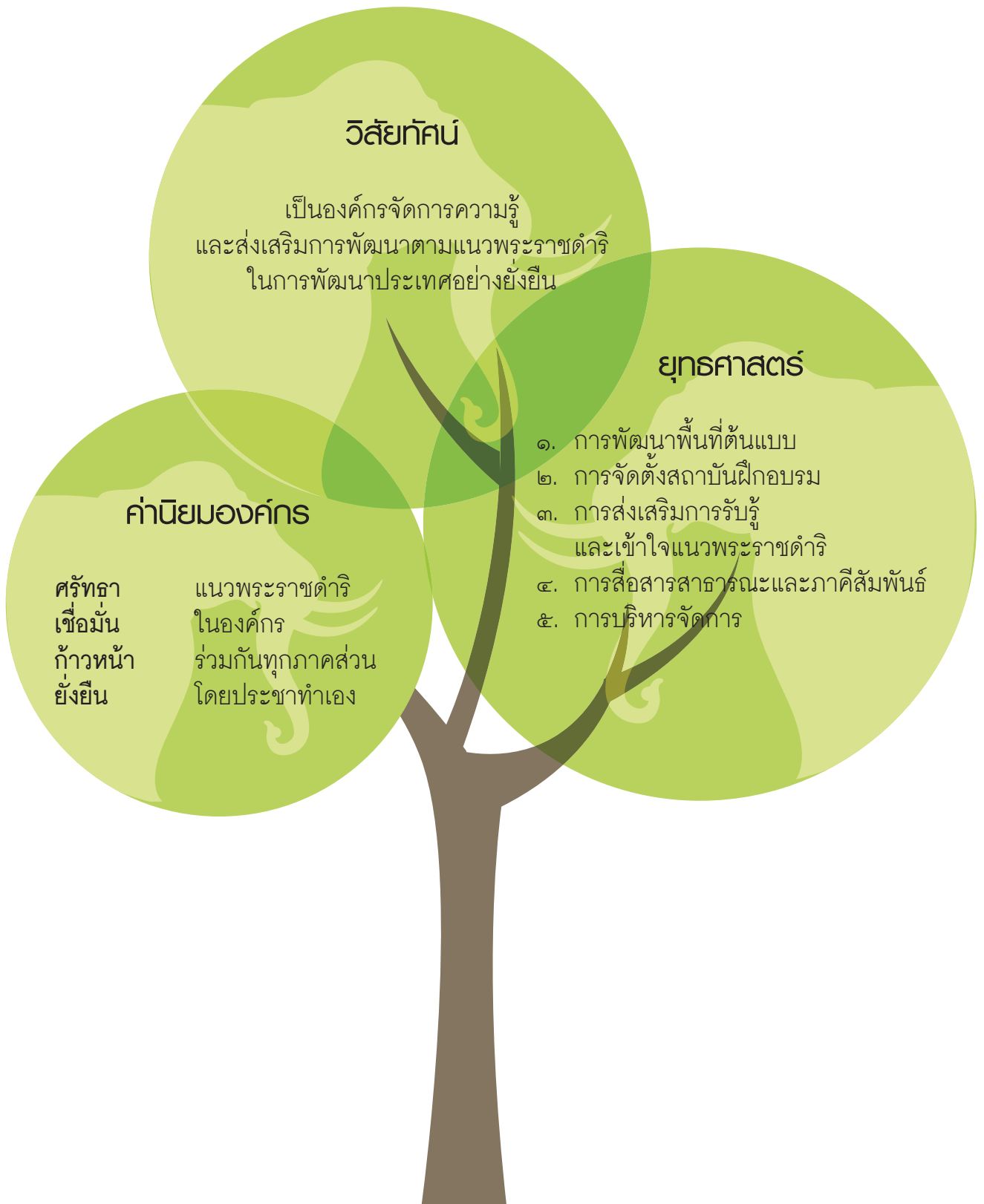

๓.๒ งานส่งเสริมการพัฒนา ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมการบูรณาการระดับพื้นที่ และโครงการพัฒนาระบบความร่วมมือภาคีเครือข่ายสืบสานแนวพระราชดำริ มุ่งส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีพัฒนาทุกภาคส่วน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวพระราชดำริ สนับสนุนให้ชุมชน ท้องถิ่น ร่วมเป็นกลไกขับเคลื่อนหลัก และเป็นเจ้าของการพัฒนา ทั้งนี้ การพัฒนานั้นต้องสอดคล้องกับภูมิสังคมและสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมความร่วมมือกับ ภาคีพัฒนา ทั้งหน่วยงานพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานนโยบาย และท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางสังคม เพื่อให้มีโครงการต้นแบบการพัฒนาอย่างเหมาะสม และสนับสนุนให้มีโครงการขยายผลในระดับจังหวัด โดยมี แนวทางหลักคือ ควรเป็นพื้นที่ที่มีการต่อยอดโครงการที่ชุมชนได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริอยู่แล้ว หรือ ชุมชนมีความเข้มแข็งและต้องการดำเนินการตามแนวพระราชดำริ และควรกระจายตัวตามภูมิภาคต่างๆ ไม่ซ้ำ พื้นที่เดิม

๓.๓ งานสื่อสารและภาคีสัมพันธ์ ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจแนวพระราชดำริของประชาชน สื่อมวลชน ส่งเสริมการสื่อสารเพื่อการรับรู้ เข้าใจ การปรับทัศนคติ ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และชุมชน ตลอดจนบทบาทในการเชื่อมโยงสื่อมวลชนเรียนรู้ชนบท นำสื่อมวลชนลงพื้นที่ต้นแบบ และพื้นที่ขยายผลปิดทองหลังพระฯ การเผยแพร่กิจกรรมของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ให้เป็นที่รับรู้ของสาธารณชน

๓.๔ งานบริหารจัดการสำนักงาน ประกอบด้วย การติดตามสนับสนุนงานฝ่ายต่างๆ และงานโครงการอย่างต่อเนื่อง การบริหารการเงิน ควบคุมดูแลค่าใช้จ่าย จัดทำงบการเงินประจำปี การบริหารสำนักงาน อำนวยความสะดวกต่อการทำงาน การติดตามประเมินผลโดยการพัฒนากระบวนการ การจัดประชุมคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ งานธุรการต่างๆ คณะกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ เห็นชอบกับการทำยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

สรุปการดำเนินงานปิดทองหลังพระฯ

ในปี ๒๕๖๐ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ดำเนินการจัดทำงานวิจัย “โครงการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนทฤษฎีใหม่เพื่อการพัฒนาพื้นที่ในขั้นที่ ๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสืบสานแนวพระราชดำริในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน ตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคลหรือระดับครัวเรือน ให้อยู่ในระดับไปสู่การรวมกลุ่มในระดับชุมชน และระดับประเทศ ให้พึ่งพาตนเองได้ อย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน ตาม “ทฤษฎีใหม่” ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยดังกล่าว นำมาสู่รูปแบบการปฏิบัติในการพัฒนาครัวเรือนและชุมชนไปสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการรวมกลุ่มในระดับที่ ๒ ชุมชนรวมกลุ่มพึ่งตนเองได้ ในการพัฒนาครัวเรือนเข้มแข็งสู่การรวมกลุ่มที่มีความมั่นคง ยั่งยืน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากการที่สมาชิกของกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์หาแนวทางและกิจกรรมที่สำคัญในการพัฒนา ทั้งด้านอาชีพ สังคมและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันสร้างพลังในการขับเคลื่อน จากนั้นพัฒนาการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยศึกษาว่าตลาดต้องการผลผลิตประเภทใด คุณภาพระดับใด ปริมาณเท่าใด แล้วนำข้อมูลมาปรับแผนการผลิตของกลุ่มให้สอดคล้องกัน และกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรสมาชิก ด้วยการให้ความรู้ใหม่ๆ แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกสามารถพัฒนามาตรฐาน มีผลผลิตในปริมาณเพิ่มขึ้น และมีมาตรฐานคุณภาพสม่ำเสมอตามที่ตลาดต้องการ และมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันในการจัดสรรรายได้เพื่อพัฒนาชุมชน

รูปแบบการปฏิบัติดังกล่าว สรุปเป็นบันได ๗ ขั้นในการพัฒนาได้ ดังนี้

บันไดขั้นที่ ๑ ตรวจสอบความพร้อมในการรวมกลุ่ม โดยดูจากสาเหตุที่ทำให้ต้องรวมกลุ่ม ซึ่งอาจเกิดจาก ประสพปัญหาเหมือนกันอย่างรุนแรง หรือการมองเห็นโอกาสร่วมกันในด้านธุรกิจ ด้านทรัพยากรในพื้นที่ หรือด้านสังคม วัฒนธรรม ซึ่งหากไม่รวมกลุ่มจะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นได้ รวมไปถึงการมีผู้นำที่สามารถ ขับเคลื่อนกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง การมีสมาชิกที่มีความรู้ทางการเงินและการผลิต รวมถึงการมีประสบการณ์ ในการรวมกลุ่มมาก่อน

บันไดขั้นที่ ๒ สร้างความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ และจัดสรรประโยชน์ให้เป็นธรรม ว่าทุกฝ่ายมีทั้งหน้าที่ ในการเป็นผู้ให้และมีสิทธิในการได้รับประโยชน์จากกลุ่ม ทั้งผู้นำ/กรรมการที่ต้องมีวิสัยทัศน์ นำพากลุ่มรอดหน้า ไปอย่างมั่นคงและต่อเนื่อง สมาชิกที่ต้องร่วมปฏิบัติตามมาตรฐานกลุ่ม และฝ่ายบริหาร/เจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ เพื่อสมาชิกอย่างเต็มที่ รวมทั้งกำหนดแนวทางจัดสรรประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นธรรม การพัฒนา สมาชิกให้มีความรู้และคุณธรรมที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของกลุ่ม และการดูแลชุมชน

บันไดขั้นที่ ๓ พัฒนาโมเดลธุรกิจและระบบการจัดการกลุ่มให้ทันสมัย โดยพัฒนาให้กลุ่มมีระบบและกลไกที่พร้อมต่อการทำงาน เริ่มต้นจากการกำหนดโมเดลธุรกิจที่ระบุตลาดและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น รวมไปถึงการสร้างระบบบริหารจัดการกลุ่มให้ทันสมัย ครอบคลุมตั้งแต่กฎกติกาในการอยู่ร่วมกัน ระเบียบบัญชีการเงิน ฐานข้อมูลและการรายงานผล และการควบคุมภายในเพื่อป้องกันและการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดจากการดำเนินงาน ทั้งนี้

บันไดขั้นที่ ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการขายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แข่งขันในตลาดได้อย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างความแตกต่างของผลผลิต และ/หรือการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ซึ่งกลุ่มสามารถเลือกทำกิจกรรมต่างๆ ไปพร้อมกันได้ ทั้งการเพิ่มปริมาณผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงตลาด/กลุ่มเป้าหมาย และการลดต้นทุนการผลิต โดยใช้ความรู้ใหม่ และ/หรือเทคโนโลยีใหม่ เข้ามาช่วย

บันไดขั้นที่ ๕ กระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในขั้นตอนหลักของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกมีความมั่นใจและภาคภูมิใจกลุ่ม ช่วยกันรักษากลุ่มให้อยู่ไปนานๆ โดยมีการจัดประชุมกลุ่มย่อยและประชุมกลุ่มใหญ่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแจ้งข่าวสารและผลการดำเนินงานของกลุ่ม รับฟังและแก้ไขปัญหของสมาชิกและกำหนดทิศทางการดำเนินงานกลุ่มในอนาคต ตลอดจนจัดกิจกรรมช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกและชุมชน อันเป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การรวมกลุ่มจะไม่สามารถก้าวหน้าต่อไปได้ หากดำเนินธุรกิจ (ค้าขาย) จนล้มกลับมาดูสมาชิก สมาชิกมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เกิดความเสี่ยงในเรื่องธรรมาภิบาล การเอาเปรียบกันในหมู่สมาชิก และสมาชิกไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่ม เช่น การลงทุน ทิศทางการดำเนินงาน

ขั้นตอนต่อไป คือ กลุ่มที่เข้มแข็งแล้วสามารถเชื่อมโยงกับภายนอก เพื่อนำองค์ความรู้ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ และเงินทุนมาต่อยอดการพัฒนาให้ยั่งยืน ซึ่งเป็นทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า ที่สามารถก้าวออกสู่ภายนอกได้ ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า แสวงหาแนวทางการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าให้แข่งขันได้ดี เช่น ออกผลิตภัณฑ์ใหม่

สร้างนวัตกรรม รวมทั้งสร้างแบรนด์ให้สินค้าของชุมชนเป็นที่จดจำในคุณภาพมาตรฐานอันเป็นเอกลักษณ์ และเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกที่น่าเชื่อถือ มีความเชี่ยวชาญจริง ชุมชนต้องรู้ว่ามีฐานความรู้ความเชี่ยวชาญเดิมอย่างไร และจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในด้านใด จากใคร เพื่อที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า/สร้างแบรนด์ เช่น เทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ รูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ หรือการทำการตลาด จากนั้นจึงร่วมกันแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรภายนอกชุมชนที่มีความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๖ ส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อปรับปรุงการบริหารกลุ่ม ทำให้กลุ่มมีภูมิคุ้มกันปรับตัวได้ทันเวลา โดยการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน เพื่อปรับแผนการขายของกลุ่ม แผนการผลิตของกลุ่มและสมาชิก และแก้ปัญหาอื่นๆ รวมทั้งหมั่นหาความรู้ใหม่มาปรับปรุงการบริหารกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นความรู้จากทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม

ขั้นตอนที่ ๗ สร้างทักษะการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ให้ตรงจุดสำคัญและต่อเนื่อง โดยต้องรับบทบาทการให้บริการของแต่ละหน่วยงาน และรู้จักใช้ประโยชน์จากความรู้และทรัพยากรของหน่วยงาน เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่กลุ่มไม่มีกำลังพอจะแก้ไข หรือเพื่อช่วยยกระดับ/มาตรฐานการทำงานของกลุ่ม

การส่งเสริมการรวมกลุ่มในพื้นที่ต้นแบบปิดทองหลังพระฯ ในปี ๒๕๖๐ ทำให้เกิดกลุ่ม/กองทุน ครอบคลุมครบทั้ง ๘๑ หมู่บ้าน ๕ จังหวัด โดยมีการรวมกลุ่มเพิ่มขึ้นอีก ๑๓ กลุ่ม จากเดิม ๓๔ กลุ่ม เป็น ๔๗ กลุ่ม ที่มีคณะกรรมการ มีระเบียบ มีเกณฑ์การบริหารกองทุนที่ดี และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่สร้างมูลค่ารายได้ให้กับสมาชิกและคนในชุมชน

จังหวัดน่าน

ปี ๒๕๕๙

๒๐ หมู่บ้าน

๑๔ กลุ่ม/กองทุน

ปี ๒๕๖๐

๒๐ หมู่บ้าน

๒๓ กลุ่ม/กองทุน

จังหวัดอุดรธานี

ปี ๒๕๕๙

๒ หมู่บ้าน

๘ กลุ่ม/กองทุน

ปี ๒๕๖๐

๒ หมู่บ้าน

๘ กลุ่ม/กองทุน

จังหวัดเพชรบุรี

ปี ๒๕๕๙

๒ หมู่บ้าน

๓ กลุ่ม/กองทุน

ปี ๒๕๖๐

๒ หมู่บ้าน

๔ กลุ่ม/กองทุน

จังหวัดอุทัยธานี

ปี ๒๕๕๙

๓ หมู่บ้าน

๑ กลุ่ม/กองทุน

ปี ๒๕๖๐

๔ หมู่บ้าน

๓ กลุ่ม/กองทุน

จังหวัดกาฬสินธุ์

ปี ๒๕๕๙

๕๓ หมู่บ้าน

๘ กลุ่ม/กองทุน

ปี ๒๕๖๐

๕๓ หมู่บ้าน

๙ กลุ่ม/กองทุน

ในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดน่าน มี ๒ กลุ่มที่สามารถพัฒนาจนจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนได้ คือ วิสาหกิจชุมชนกล้วยกรอบ และวิสาหกิจชุมชนกาแฟ

อำเภอท่าวังผา

- ๓ หมู่บ้าน มีกลุ่ม ๑๐ กลุ่ม
- มีสมาชิกทุกกลุ่มรวม ๓๔๗ ราย
- มีเงินสำหรับบริหารจัดการกลุ่ม
- รวมทั้งสิ้น ๑,๗๐๕,๙๓๓ บาท

อำเภอสองแคว

- ๓ หมู่บ้าน มีกลุ่ม ๗ กลุ่ม
- มีสมาชิกทุกกลุ่มรวม ๔๕๖ ราย
- มีเงินสำหรับบริหารจัดการกลุ่ม
- รวมทั้งสิ้น ๒,๑๗๘,๘๐๖ บาท

* หนึ่งในกลุ่มนี้ มีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน ส่งผลผลิตจำหน่ายให้กับทางสรรพสินค้าขนาดใหญ่ คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตมะนาวบ้านยอด ในปี ๒๕๖๐ มีรายได้จากการขายมะนาว รวม ๒,๘๖๑,๑๕๕ บาท

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

- ๒๐ หมู่บ้าน มีกลุ่ม ๖ กลุ่ม
- มีสมาชิกทุกกลุ่ม รวม ๗๖๓ ราย
- มีเงินสำหรับบริหารจัดการกลุ่ม
- รวมทั้งสิ้น ๙๒,๔๑๙ บาท

* กลุ่มที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มกล้วยกรอบบ้านน้ำช้าง และกลุ่มกาแฟ อยู่ระหว่างดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่มออกจำหน่าย ทำให้ภาพรวมเงินหมุนเวียนของกลุ่มยังมีไม่มาก

พื้นที่โครงการแก้มลิงหนองเล็งเป็อย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการรวมกลุ่ม ๔ กลุ่ม มีสมาชิกกลุ่มรวมทั้งสิ้น ๑,๑๕๔ ราย มีเงินทุนเวียนรวม ๙๙๓,๘๙๑ บาท การบริหารจัดการกลุ่ม ทำให้ราษฎรทั้ง ๕๓ หมู่บ้านได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กลุ่มพืชแปลงรวม

สมาชิก ๑๐๓ ราย
เงินทุน ๑๐๕,๐๐๐ บาท

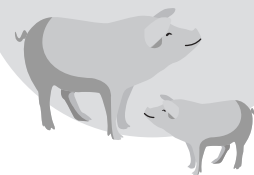

กลุ่มผักปลอดภัย

สมาชิก ๑๔๑ ราย
เงินทุน ๙๖,๙๖๑ บาท

กลุ่มหมู

สมาชิก ๙๒ ราย
เงินทุน ๕๕,๙๙๘ บาท

กลุ่มสัตว์ปีก

สมาชิก ๕๒ ราย
เงินทุน ๘๑,๔๙๑ บาท

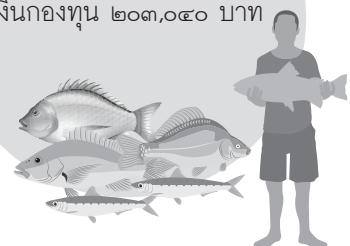

กลุ่มข้าวปลอดภัย

สมาชิก ๒๐ ราย
เงินทุน ๕๒,๘๒๓ บาท

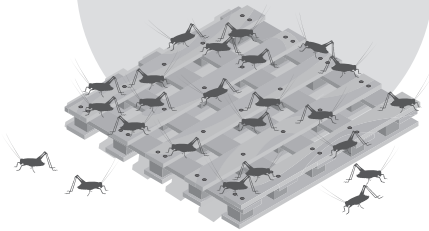
กลุ่มประมง

สมาชิก ๑๙๒ ราย
เงินทุน ๒๐๓,๐๔๐ บาท

กลุ่มจิ้งหรีด

สมาชิก ๔๓ ราย
เงินกองทุน ๕๘,๐๒๗ บาท

กลุ่มบุตร:

สมาชิก ๒๙๑ ราย
เงินกองทุน ๒๙๓,๗๒๗ บาท

กองทุนปุ๋ย

สมาชิก ๒๒๐ ราย
เงินกองทุน ๔๖,๘๒๔ บาท

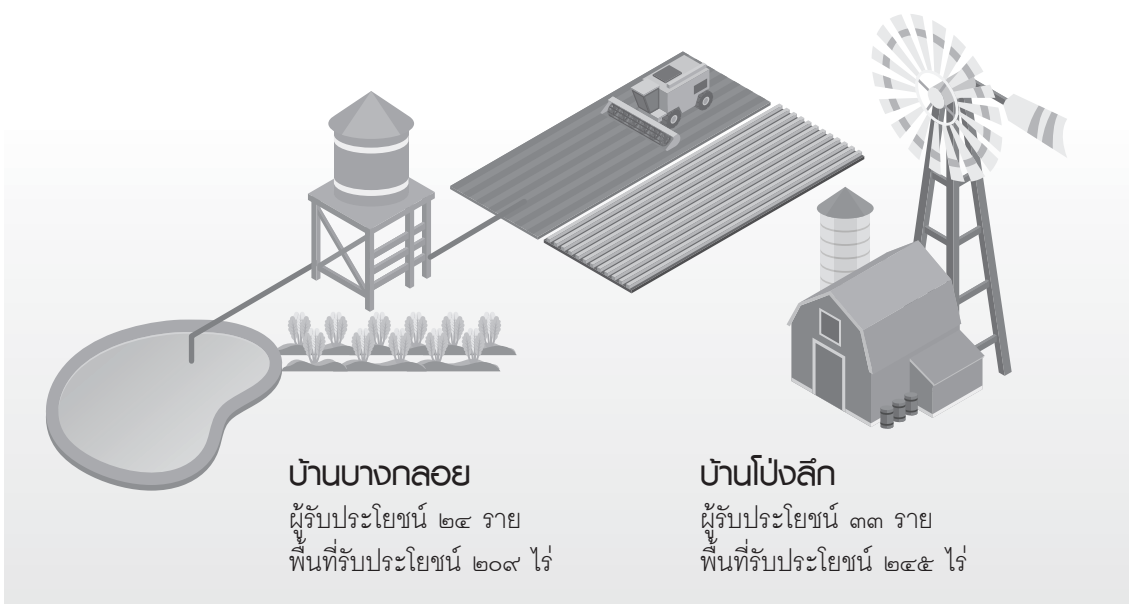

การดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปัดกองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๐ นอกจากการส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ เดิมทั้ง ๕ จังหวัดแล้ว การเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการประกอบอาชีพ คือ น้ำ ดิน และเกษตร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน ใน ๕ จังหวัดพื้นที่ต้นแบบเดิม และ ๒ พื้นที่ต้นแบบแห่งใหม่ คือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุหลordia จังหวัดขอนแก่น และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังสามารถดำเนินการได้ผล เป็นที่น่าพอใจ

การพัฒนาระบบน้ำ

ในปี ๒๕๖๐ การพัฒนาระบบน้ำ สามารถเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ด้านเกษตรกรรมในพื้นที่ต้นแบบได้เพิ่มขึ้น กล่าวคือ เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ ๘๒ ไร่ จาก ๓๗๒ ไร่ เป็น ๔๕๔ ไร่ ในพื้นที่ต้นแบบบ้านโป่งลึก-บางกลอย จังหวัดเพชรบุรี ด้วยการพัฒนาระบบการบริหารจัดการพลังงานทดแทนโดยชุมชน (ไมโคร กริด) แล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ผลิตไฟฟ้าได้ ๑๗๑ กิโลวัตต์ ใช้สูบน้ำเข้าสู่พื้นที่เกษตรในระยะแรกได้ ๔๕๔ ไร่ และสูบน้ำเต็มสระเก็บน้ำความจุ ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร ฝั่งบางกลอย และสระเก็บน้ำความจุ ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ฝั่งโป่งลึก มีผู้ได้รับประโยชน์ในการพัฒนาระบบน้ำ รวม ๕๗ ราย

ราษฎรที่ได้รับประโยชน์มีการร่วมกันบริหารจัดการน้ำและจัดเก็บค่าใช้น้ำและค่าบำรุงรักษาโดยสมัครใจ สำหรับน้ำเพื่อการเกษตร เสียค่าสมัครเข้ากลุ่ม ๒๐ บาท ค่าบำรุงรักษาปีละ ๑๐๐ บาท ค่าใช้น้ำไร่ละ ๑๐ บาทต่อเดือน น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค มีการติดตั้งมิเตอร์วัดน้ำทุกครัวเรือน และเก็บค่าใช้น้ำแบบเหมาจ่าย ครัวเรือนละ ๕๐ บาทต่อเดือน

เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๗๔ ไร่ ในพื้นที่ต้นแบบบ้านโคกล่าม-แสงอร่าม จังหวัดอุดรธานี จากการปรับปรุง ซ่อมแซมฝายเกษตร ๗ ตัว รวมทั้งมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำตามหัวโซน ๖ จุด เพื่อทราบปริมาณการใช้น้ำและควบคุม การใช้น้ำในพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง เหมาะสม พร้อมกับการเพิ่มศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำ จัดทำปฏิทินการใช้น้ำ จัดบันทึก ระยะเวลาการเปิด-ปิดน้ำ จัดเก็บค่าใช้น้ำและค่าบริการรักษา เป็นต้น

พื้นที่ต้นแบบตำบลแก่นมะกรูด จังหวัดอุทัยธานี ในปี ๒๕๖๐ มีการขยายความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำ ในพื้นที่รับน้ำ ๒,๗๘๒ ไร่ ด้วยการสร้างฝายอนุรักษ์หรือฝายดักตะกอนในพื้นที่ ๔ ตัว เพื่อลดการพังทลายของดิน และเพิ่มการกักเก็บน้ำใต้ดิน ทำให้เกิดความชุ่มชื้น ตามองค์ความรู้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการใช้ซีเมนต์ผสมดิน เพื่อเพิ่มความคงทน แข็งแรง และราษฎรสามารถนำไปปรับใช้ให้ เหมาะสมกับพื้นที่ได้

นอกจากนี้ ยังมีการจัดการพื้นที่ลักษณะ “โคก หนอง นา” เพื่อให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ได้เต็มประสิทธิภาพ และบริหารจัดการน้ำต้นทุนได้ในแปลงเกษตรอย่างเหมาะสม มีเกษตรกรที่เข้าร่วม ๑๕ ราย และกิจกรรม การขุดสระน้ำเพื่อเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนในแปลงเกษตร มีราษฎรสนใจขุดสระเก็บกักน้ำ ๒๗ ราย โดยการสนับสนุน เครื่องจักรจากองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ในการจัดการพื้นที่และการขุดสระน้ำโดยสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดอุทัยธานี

การขยายผลแนวทางของปิดทองหลังพระฯ โดยโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตร และชนบท ในพื้นที่จังหวัดน่านและอุดรธานี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีหมู่บ้านที่มีความพร้อมเสนอความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำ ๑๑๘ หมู่บ้าน ๓๒๙ โครงการ ทำให้มีการดำเนินการแล้ว รวมทั้งสิ้น ๑,๑๔๖ โครงการ

	ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐
น่าน	๖๖๓ โครงการ ๒๖๕ หมู่บ้าน	๒๗๗ โครงการ ๑๐๙ หมู่บ้าน
อุดรธานี	๑๕๔ โครงการ ๑๑๕ หมู่บ้าน	๕๒ โครงการ ๙ หมู่บ้าน
รวม	๘๑๗ โครงการ ๓๘๐ หมู่บ้าน	๓๒๙ โครงการ ๑๑๘ หมู่บ้าน

การดำเนินการในพื้นที่จังหวัดน่าน ๒๗๗ โครงการ จะสามารถเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๒๗,๖๙๓ ไร่ ใน ๑๐๙ หมู่บ้าน มีครัวเรือนได้รับประโยชน์ ๑๗,๘๑๒ ครัวเรือน เมื่อรวมการดำเนินการทั้งหมด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ทำให้มีการดำเนินการแล้วทั้งหมด ๙๑๐ โครงการ ๓๖๔ หมู่บ้าน เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ ๑๑๗,๘๗๒ ไร่ มีผู้ได้รับประโยชน์ ๔๘,๔๕๗ ครัวเรือน

จังหวัดน่าน

- พื้นที่ต้นแบบ ๙,๑๑๒ ไร่
 - โครงการต่อยอดการพัฒนาในยุทธศาสตร์จังหวัด
“สร้างเมื่อน่านน่าอยู่ คู่ป่าต้นน้ำ”
พื้นที่รับประโยชน์รวม ๔,๙๓๑ ไร่
 - โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ
และการส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ในภาคการเกษตรและชนบท ๙๑๐ โครงการ ๓๖๔ หมู่บ้าน
พื้นที่รับประโยชน์รวม ๑๑๗,๘๗๒ ไร่

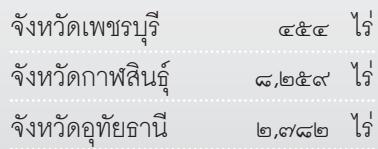

จังหวัดอุดรธานี มีการดำเนินงานตามโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อ ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นอีก ๕๒ โครงการ ใน ๒๗ หมู่บ้านเป้าหมาย ได้น้ำเพิ่มขึ้น ๓,๐๒๖,๗๐๓ ลูกบาศก์เมตร เมื่อรวมการดำเนินการทั้งหมดในช่วง ๓ ปี มีการดำเนินการรวม ๓๔๐ โครงการ ใน ๒๕๒ หมู่บ้าน เพิ่มปริมาณน้ำได้รวม ๑๔,๘๒๗,๘๗๙ ลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์รวม ๗๗,๙๖๓ ไร่ ๑๕,๐๕๒ ครัวเรือน ได้รับประโยชน์

จังหวัดอุดรธานี

- พื้นที่ต้นแบบ ๑,๘๕๐ ไร่
- โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ระยะที่ ๑
๑๔๐ โครงการ ๑๑๐ หมู่บ้าน ปริมาณน้ำต้นทุน ๖,๐๔๙,๒๔๑ ลูกบาศก์เมตร
ครัวเรือนรับประโยชน์ ๒,๘๖๑ ราย พื้นที่รับประโยชน์ ๓๑,๓๑๓ ไร่
- โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ระยะที่ ๒
๑๔๔ โครงการ ๑๑๕ หมู่บ้าน ปริมาณน้ำต้นทุน ๕,๗๕๑,๙๓๕ ลูกบาศก์เมตร
ครัวเรือนรับประโยชน์ ๑๐,๓๔๔ ราย พื้นที่รับประโยชน์ ๓๕,๕๓๙ ไร่
- โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำด้วยระบบท่อตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท ระยะที่ ๓
๕๒ โครงการ ๒๗ หมู่บ้าน ปริมาณน้ำต้นทุน ๓,๐๒๖,๗๐๓ ลูกบาศก์เมตร
ครัวเรือนรับประโยชน์ ๑,๘๔๗ ราย พื้นที่รับประโยชน์ ๑๑,๑๑๑ ไร่

၈၆

ข้าวก่ำพันธุ์สืบทอด

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๖๓ ราย
พื้นที่ปลูกรวม ๒๒๘ ไร่

*เก็บเกี่ยวผลผลิตเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐

พริกไทย

- * สถาบันส่งเสริมและพัฒนาการกรมปิดทองหลังพระฯ สนับสนุนความรู้เพิ่มเติม เฝ้าระวังโรคแมลง และประสานหน่วยงานด้านเกษตรเข้ามาร่วม เพื่อให้ผลผลิตได้มาตรฐาน GAP

พริกขี้หนู

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๔๕ ราย
พื้นที่ปลูกรวม ๖๒ ไร่
ผลผลิตรวม ๘,๗๘๒ กิโลกรัม
รายได้รวม ๒๓๒,๖๙๕ บาท

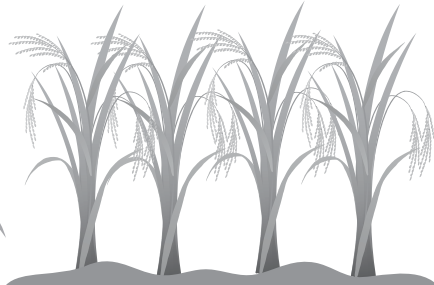
- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๙๐ ราย
พื้นที่ปลูกรวม ๙๘ ไร่
ผลผลิตรวม ๑๑๘,๖๓๘ กิโลกรัม
รายได้รวม ๑,๙๒๘,๖๓๘ บาท

ข้าว

- ข้าวนา ๓๑๒ ราย พื้นที่ปลูกรวม ๑,๖๖๖ ไร่
 - ข้าวไร่ ๑,๓๓๖ ราย พื้นที่ปลูกรวม ๖,๐๖๕ ไร่
- **เก็บเกี่ยวผลผลิตเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐

พื้นที่ต้นแบบบ้านโคกล่าม-แสงอร่าม จังหวัดอุดรธานี มีการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตการเกษตร โดยความร่วมมือจากสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานีสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปอเทือง พร้อมกับความรู้นในการทำปุ๋ยพืชสด มีเกษตรกรเข้าร่วม ๒๐ ราย พื้นที่รับประโยชน์ ๑๖๘ ไร่ แบ่งเป็นปลูกปอเทือง ๑๓ ราย ๑๒๗ ไร่ ปลูกถั่วเหลืองเพื่อเพิ่มไนโตรเจน ๗ ราย ๔๑ ไร่ ได้ปริมาณปุ๋ยพืชสดรวม ๘๔,๐๐๐ กิโลกรัม หลังจากนั้นจึงเป็นการส่งเสริมด้านการเกษตร ประกอบด้วย ข้าว การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่สร้างรายได้เสริม รวม ๖๔๔,๓๓๔ บาท

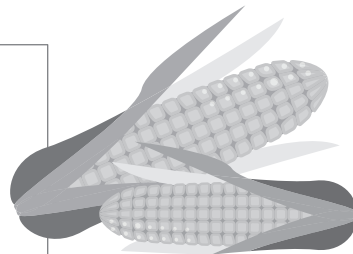
ข้าว

- มีเกษตรกรเข้าร่วม ๑๑๐ ราย สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวจาก ๔๘๘ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๕๒๔ กิโลกรัมต่อไร่ หรือร้อยละ ๖.๘๗

*มีเกษตรกรได้รับมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม (Good Agricultural Practices - GAP) ๕๒ ราย

ข้าวโพดหวาน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๔ ราย รายได้รวม ๕๗,๕๗๐ บาท

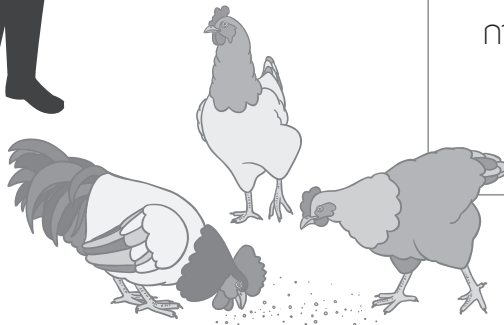
พืชหลังนา

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๘ ราย รายได้รวม ๑๗๑,๙๑๐ บาท

แปลงเกษตรผสมผสาน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๓ ราย
รายได้รวม ๑๔๐,๖๖๐ บาท

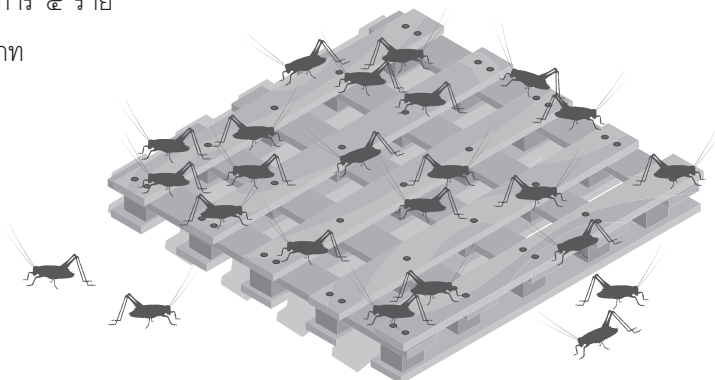
การเลี้ยงไก่ไข่

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๕๖ ราย
รายได้รวม ๒๔๕,๙๕๙ บาท

การเลี้ยงจิ้งหรีด

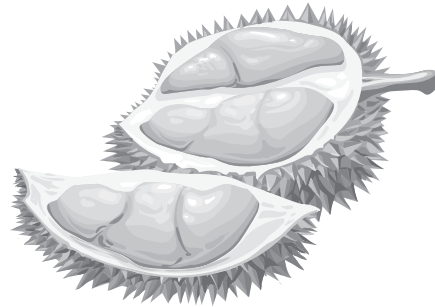
- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๔ ราย
รายได้รวม ๒๘,๒๓๕ บาท

พื้นที่ต้นแบบบ้านโป่งลึก-บางกลอย จังหวัดเพชรบุรี หลังจากการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร มีส่งเสริมการปลูกข้าวนาเจิง กล้วยน้ำว่า ทูเรียน มะนาว การเลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้างแหล่งอาหารและเป็นรายได้เสริมให้กับราษฎรในพื้นที่ รวม ๔,๖๒๗,๒๕๒ บาท และเริ่มส่งเสริมการปลูกไม้ผล กาแฟ แปลงผสมผสานและพืชในโรงเรียน

ทุเรียน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๘ ราย
รายได้รวม ๔,๒๓๔,๖๓๐ บาท

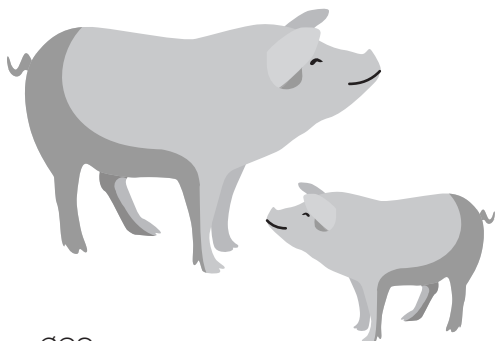
มะนาว

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๖ ราย
รายได้รวม ๓๐,๗๐๐ บาท

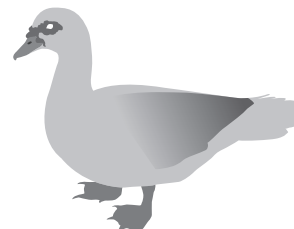
กล้วย

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๖๒ ราย
รายได้รวม ๑๔๕,๘๔๒ บาท

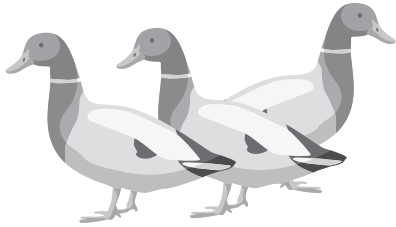
สุกร

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๒๗ ราย
รายได้รวม ๑๒๐,๕๐๐ บาท

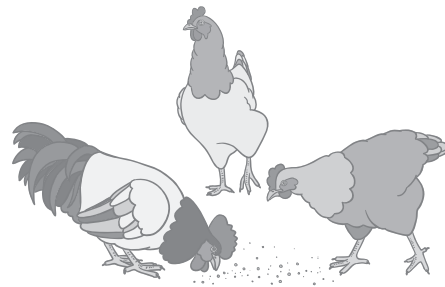
เป็ดเทศ

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๕ ราย
รายได้รวม ๑๑,๘๔๐ บาท

เป็ดไข่

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๓ ราย
รายได้รวม ๓๐,๕๘๐ บาท

ไก่บ้าน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๗๘ ราย
รายได้รวม ๕๓,๑๖๐ บาท

ไม้พล

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๒๕ ราย
*ยังไม่ให้ผลผลิต

กาแฟ

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๕ ราย
*ยังไม่ให้ผลผลิต

ปลูกพืชในโรงเรือน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๐ ราย
*อยู่ระหว่างดำเนินการ

แปลงพุ่มพสวน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๕ ราย
*อยู่ระหว่างดำเนินการ

การส่งเสริมพืชทางเลือกในพื้นที่ ร่วมกับคณะทำงานด้านการเกษตรและส่งเสริมอาชีพ ที่สนับสนุนทั้งงบประมาณและความรู้ด้านการเกษตร ทำให้มีเกษตรกรผู้ปลูกสตรอว์เบอร์รี ๑๔ ราย ได้รับมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม หรือ GAP มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ อีก ๑๒ ราย อยู่ระหว่างการพิจารณา คาดว่าจะได้รับมาตรฐาน GAP ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ รวมทั้งมีการดำเนินการขอมาตรฐานพืชชนิดอื่นๆ ด้วย เพื่อส่งเสริมให้ผลผลิตมีราคาดีขึ้น

เนื่องจากพื้นที่ตำบลแก่นมะกรูด มีอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว สภาพพื้นที่ที่เป็นแนวกันชนของเขตป่าห้วยขาแข้ง มีศิลปวัฒนธรรมชนเผ่าและสินค้าพื้นเมือง จึงเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี มีการเปิดพื้นที่เป็นสถานที่กางเต็นท์ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ของทุกปี ซึ่งในปีที่ผ่านมา มีรายได้จากการท่องเที่ยวถึง ๒๐,๗๑๘,๕๑๘ บาท

พื้นที่โครงการพัฒนาแก้มลิงหนองเล็งเปื่อย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการร่วมมือกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรับปรุงบำรุงดินรอบหนองเล็งเปื่อย โดยการใช้ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยหมักคุณภาพสูง ส่งเสริมให้กับราษฎรในพื้นที่ถมดินและราษฎรที่สนใจ รวม ๓๑๒ ราย พื้นที่ ๒,๐๗๑ ไร่ ใช้เมล็ดปอเทือง ๔,๐๐๐ กิโลกรัม ปลุกเป็นปุ๋ยพืชสดพร้อมกับทำปุ๋ยหมักคุณภาพสูง ในปี ๒๕๖๐ สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงดินได้ ๒,๓๒๐.๙ ตัน

การส่งเสริมการเกษตร เน้นการสร้างทางเลือกให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ด้วยกิจกรรมการปลูกพืชหลังนา ปศุสัตว์ และประมง เสริมจากการปลูกพืชหลักหรือข้าว ซึ่งสามารถสร้างรายได้เสริมรวม ๒,๙๗๐,๖๑๑ บาท

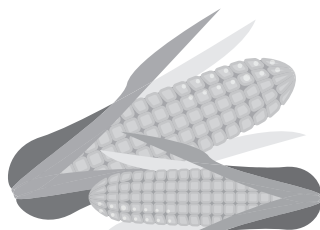
พริก

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๒๑๙ ราย
- รายได้รวม ๑,๒๒๔,๗๙๐ บาท

ถั่วลิสง

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๗๘ ราย
- รายได้รวม ๑๓๕,๕๒๓ บาท

ข้าวโพดหวาน

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๘๒ ราย
- รายได้รวม ๓๒๘,๓๖๗ บาท

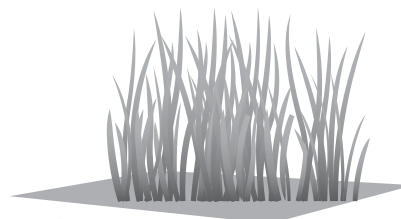
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๕๖ ราย
- รายได้รวม ๒๙๓,๔๔๒ บาท

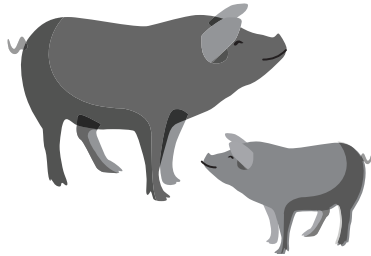
พืชผัก

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๘๗ ราย
- รายได้รวม ๘๑,๓๔๙ บาท

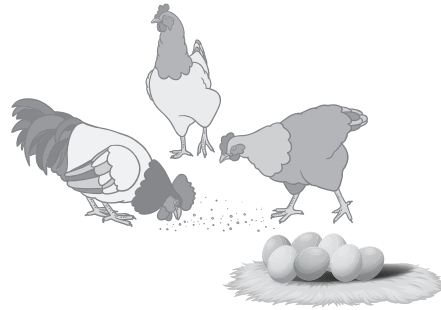
หญ้าแพงโกล่า

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๖ ราย
- รายได้รวม ๑๙๐,๔๓๐ บาท

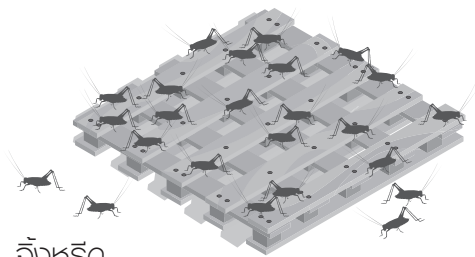
สุกรพันธุ์หมุยขาว พันธุ์พาน ๑ หมูป่า

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๔๓ ราย
- รายได้รวม ๒๓๘,๖๐๐ บาท

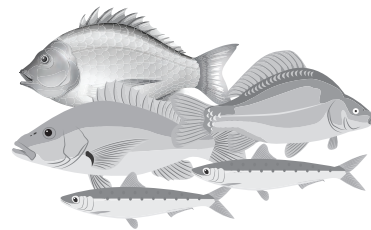
ไก่ไข่

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๙ ราย
- รายได้รวม ๑๔๗,๘๕๐ บาท

จิ้งหรีด

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๓๔ ราย
- รายได้รวม ๑๙๓,๘๗๐ บาท

ปลาและสัตว์น้ำ

- มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๐๗ ราย
- รายได้รวม ๑๓๖,๕๐๐ บาท

รวมทั้งมีการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการแหล่งรวบรวมและกระจายผลผลิต เป็นการเตรียมการเพื่อรองรับผลผลิตจากการส่งเสริมปลูกพืชหลังนาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทั้ง ๔๓๕ ราย เป็นการวางแผนตั้งแต่ กระบวนการวางแผนส่งเสริม การบำรุงรักษา จนถึง การเก็บเกี่ยวและจำหน่าย โดยให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกขั้นตอน โดยมีภาคเอกชนเข้ามาร่วมรับซื้อ เพื่อให้มีตลาดที่ชัดเจน

การดำเนินการในปี ๒๕๖๐ ทำให้มีครัวเรือนมีรายได้ผ่านเกณฑ์ ๓๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้น ๒๐๑ ครัวเรือน และมีหมู่บ้านในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดน่าน สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นอีก ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยม่วง ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา และบ้านน้ำช้าง ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

บ้านห้วยม่วง ตำบลศรีภูมิ อำเภอท่าวังผา การแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน การปรับสภาพพื้นที่ทำกินให้เหมาะสมกับภูมิศาสตร์ รวมถึงการลดรายจ่าย สร้างรายได้ด้วยการส่งเสริมอาชีพด้านปศุสัตว์ และพืชเศรษฐกิจต่างๆ ทำให้ในปี ๒๕๖๐ บ้านห้วยม่วงมีรายได้เฉลี่ย ๑๗๒,๕๕๒ บาทต่อครัวเรือน รายจ่ายลดลง จากเดิม ๑๖๕,๘๐๗ บาทต่อครัวเรือน เหลือ ๑๔๔,๓๑๕ บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๖ หนี้สินลดลง จากเดิม ๑๑๑,๗๘๓ บาทต่อครัวเรือน เหลือ ๗๘,๘๑๗ บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๗ และมีการรวมกลุ่ม ๖ กองทุน มีเงินกองทุนรวม ๓,๖๙๔,๔๐๐.๙๗ บาท

ส่วนบ้านน้ำช้าง ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ การแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน การส่งเสริมปลูกพืชเศรษฐกิจ และไม้ยืนต้นในพื้นที่ ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จาก ๑๔๕,๐๒๔ บาทต่อครัวเรือน เป็น ๑๕๓,๙๑๒ บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๓ รายจ่ายเพิ่มขึ้น จาก ๑๒๘,๐๐๑ บาทต่อครัวเรือน เป็น ๑๒๙,๕๐๘ บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๘ เนื่องจากการอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น และการลงทุนด้านการเกษตร หนี้สินเพิ่มขึ้น จากเดิม ๒๐,๗๓๔ บาทต่อครัวเรือน เป็น ๒๗,๒๕๗ บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๖ จากกองทุนหมู่บ้านเงินล้าน ธ.ก.ส.และสหกรณ์ เป็นต้น มีการรวมกลุ่มชุมชน ๕ กองทุน มีเงินกองทุนรวม ๗,๐๘๔,๒๑๒.๔๗ บาท ในจำนวนนั้น มีกลุ่มที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน ๒ กลุ่ม คือ วิสาหกิจชุมชนบ้านน้ำช้าง ซึ่งมีสมาชิก ๔๗ ครัวเรือน แปรรูปกล้วยส่งให้กับบริษัทสยามบานาน่า จังหวัดกาญจนบุรี มีรายได้รวม ๙๗,๖๐๐ บาท เฉลี่ยครัวเรือนละ ๒,๐๗๖ บาท ส่วนวิสาหกิจชุมชนกาแฟบ้านน้ำช้าง มีสมาชิก ๔๐ ราย อยู่ระหว่างรอผลผลิตกาแฟ

พื้นที่ต้นแบบแห่งใหม่

โครงการพัฒนาและจัดหาน้ำในตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เริ่มต้นดำเนินการในปี ๒๕๕๔ โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่ ด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรให้กับราษฎร ๑๐ หมู่บ้าน ในปี ๒๕๖๐ จึงมีการก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำควบคู่กับการส่งเสริมการเกษตร จัดทำแปลงตัวอย่างการบริหารจัดการพื้นที่ ระบบน้ำ และการเกษตรร่วมกับคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อสร้างอาชีพและรายได้เสริมให้ราษฎร

การพัฒนาและเสริมประสิทธิภาพแหล่งน้ำ บูรณาการการทำงานร่วมกับโครงการชลประทานจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดขอนแก่น หลังจากการปรับปรุงคลองส่งน้ำสถานีบ้านหนองผือ ๒ จุด ระยะทาง ๑,๕๗๙ เมตร ก่อสร้างและซ่อมแซมฝาย มีพื้นที่รับน้ำ ๑,๑๘๒ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีการเสริมประสิทธิภาพการพัฒนาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานใน ๔ หมู่บ้าน ด้วยการขุดลอกวางแนวท่อส่งน้ำ ๗ สาย วางท่อและทำสัญลักษณ์แนวท่อ ๗ สาย ระยะทาง ๖,๐๗๐ เมตร ติดตั้งอาคารประกอบน้ำ ๕๔ จุด มีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๑,๖๕๕ ไร่ รวมเป็น ๒,๘๓๗ ไร่ ผู้รับประโยชน์รวม ๕๕๔ ราย และมีแผนจะทดสอบแรงดันน้ำจากระบบส่งน้ำให้สามารถกระจายน้ำเข้าสู่พื้นที่อีก ๖ หมู่บ้าน ๑,๘๘๑ ไร่ ผู้รับประโยชน์ ๑๓๐ ครัวเรือน

การพัฒนาระบบน้ำดังกล่าว ทำให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง โดยแผนส่งเสริมการเกษตร หลังการพัฒนาระบบน้ำ เน้นให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน ๘ โครงการ ๙ กิจกรรม มีเกษตรกรเข้าร่วม ๑๑๐ ครัวเรือน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานติดตามผลผลิต แต่ละโครงการ โดยมีนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นประสานงานร่วมกับทีมปฏิบัติงานในพื้นที่ของสถาบัน ปัดทองหลังพระฯ อย่างต่อเนื่อง

- โครงการข้าวโพดฝักสดด้วยนวัตกรรมพันธุ์พืช
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๕ ราย
รายได้รวม ๒๓,๐๐๐ บาท
- โครงการข้าวคุณลักษณะพิเศษเชิงพาณิชย์
(ทำเมล็ดพันธุ์ และปลูกรับประทานในครัวเรือน)
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๒๐ ครัวเรือน
*อยู่ในระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิต
- โครงการดอกไม้กินได้ในสังคมผู้สูงวัย
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๒๒ ราย
*อยู่ในขั้นตอนการเพาะปลูก
- โครงการอ้อยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๕ ราย
*อยู่ในขั้นตอนการเพาะปลูก
- โครงการธนาคารไก่พื้นเมือง
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๖๑ ราย
*อยู่ในขั้นตอนการเพาะเลี้ยง
- โครงการโคหลุมพร้อมเก็บดอกเบี๋ยรายเดือน
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๙ ราย
*อยู่ในขั้นตอนการเพาะเลี้ยง
- โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๓ ราย
- โครงการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ
มีเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ๑๔ ครัวเรือน
๓ บ่อสาธารณะ
*อยู่ในขั้นตอนการเพาะเลี้ยง

การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบสามจังหวัดชายแดนใต้ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เป็นความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อดันหารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่ใน ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านฮูตทุวอ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง บ้านโคกยามู ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส บ้านจำปูน ตำบลท่าธง อำเภอรามัน บ้าน กม. ๒๖ ในตำบลตานะปูเต๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา บ้านสุเหร่า ตำบลท่าน้ำ อำเภอยะนิงะ บ้านแป้น ตำบลแป้น อำเภอสายบุรี บ้านละโ๊ะ ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

การดำเนินงานช่วงแรกมีการขับเคลื่อนใน ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านฮูตทุวอ มีการทำความเข้าใจและสำรวจข้อมูลพื้นที่ ส่งเสริมการเกษตร และพัฒนาระบบน้ำ ให้ราษฎรร่วมกันวางระบบน้ำแปลงผัก ในพื้นที่ ๕ ไร่ มีราษฎรเข้าร่วม ๔๔ ครอบครัว และรวมกลุ่มการผลิต เริ่มต้นจากกลุ่มเลี้ยงแพะ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาให้มีการบริหารจัดการในลักษณะกองทุนต่อไป มีเกษตรกรเข้าร่วม ๖๗ ราย และตั้งกลุ่มร้านค้าสหกรณ์ มีผู้เข้าร่วม ๑๐๐ ครอบครัว

บ้านจำปูน ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา มีการทำความเข้าใจและสำรวจข้อมูลหมู่บ้าน จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยการขุดบ่อบาดาล สูบน้ำได้ ๒๐,๐๐๐ ลิตร กระจายเข้าแปลงเกษตร ๔๐ แปลง พื้นที่ ๒๒.๕ ไร่ พร้อมกับจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ คิดค่าน้ำหน่วยละ ๓ บาท หลังจากพัฒนาแหล่งน้ำ มีการส่งเสริมทางการเกษตรเพื่อลดรายจ่าย ได้แก่ เกษตรแปลงรวม ๒๒.๕ ไร่ มีสมาชิกเข้าร่วม ๔๘ ราย ๕๐ แปลง และแปลงปลูกหญ้าเนเปียร์เป็นอาหารสัตว์ ในพื้นที่ ๑๖ ไร่ มีสมาชิกเข้าร่วม ๒๓ ราย ๒๓ แปลง มีหน่วยงานร่วมสนับสนุนปัจจัยการผลิตในระบบกองทุน และองค์ความรู้ต่างๆ เช่น อำเภอเมืองรามัน สนับสนุนงบประมาณค่าเมล็ดพันธุ์ และค่าวัสดุอุปกรณ์การเดินท่อทำระบบน้ำหยด เกษตรตำบลสนับสนุนปุ๋ยหมัก ต้นกล้าผัก และองค์ความรู้ในการทำปุ๋ย เชื้อราไตรโคเดอร์มาร์ และการจัดทำบัญชีคำนวณต้นทุน รายได้ กำไร พัฒนาชุมชน ช่วยในการจัดตั้งกลุ่มเกษตร พัฒนาที่ดินสนับสนุนวัสดุในการปรับปรุงดิน และฟาร์มตัวอย่าง สนับสนุนองค์ความรู้

ในปี ๒๕๖๐ มีการปลูกผัก ๒ รอบ คือ รอบที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ปลูกแตงโม ข้าวโพด พักทอง และพืชผักต่างๆ ๑๔ ชนิด รอบที่ ๒ เดือนกรกฎาคม-ตุลาคม ปรับวิธีการปลูกและยกแปลงให้เหมาะสม สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อนำไปบริโภค และจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น แตงกวา เฉลียวันละ ๕๐-๑๐๐ กิโลกรัม รวมผลผลิต ๑,๘๑๘ กิโลกรัม เกษตรกร ๑๕ ราย รายได้รวม ๑๕,๗๐๓ บาท ส่วนผลผลิตผักอื่นๆ อยู่ระหว่างการเก็บเกี่ยว

บ้านสุเหร่า ตำบลท่าน้ำ อำเภอบะนาค จังหวัดปัตตานี มีการสำรวจข้อมูลหมู่บ้าน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ร่วมกับการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงซ่อมแซมฝายบาโจเพื่อให้มีน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ ครัวเรือนเป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ๘๑๖ ครัวเรือน และมีการจัดตั้งกลุ่มปุ๋ย มีเกษตรกรเข้าร่วม ๑๕๐ ราย

บ้านแป้น ตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี พัฒนาระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ควบคู่กับการส่งเสริมการเกษตรเพื่อลดรายจ่าย และสร้างอาชีพเสริมให้ราษฎร พัฒนาและปรับปรุงซ่อมแซม “ฝายหินจน” แหล่งน้ำเดิมในพื้นที่ ใช้เวลาก่อสร้าง ๑๗๘ วัน มีราษฎรและหน่วยงาน ระดมแรงงานร่วมกัน ๒,๖๗๐ คน สามารถลดงบประมาณแรงงานได้ถึง ๘๐๑,๐๐๐ บาท

การปรับปรุงซ่อมแซมแล้วเสร็จเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ มีพื้นที่รับประโยชน์ ๑๗๐ ไร่ ผู้รับประโยชน์ ๑๔๑ ครัวเรือน มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารจัดการน้ำชุมชน พร้อมส่งเสริมปลูกพืชผักลดรายจ่ายในครัวเรือน

หลังจากนั้น คณะทำงานระดับจังหวัดร่วมกันคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบเพิ่มเติม จำนวน ๓ หมู่บ้าน จาก ๓ จังหวัด เพื่อดำเนินการตามกระบวนการยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท คือ บ้านโคกยามู ตำบลไพรวัน อำเภอดงหลวง จังหวัดนราธิวาส มีการสำรวจ ข้อมูลเศรษฐกิจสังคม และกายภาพชุมชน โดยทีมปฏิบัติงานระดับอำเภอ สร้างความเชื่อมั่นด้วยการพัฒนาพื้นที่ ทำเกษตรตัวอย่างขนาด ๒ ไร่ ปลูกผักทั้งหมด ๒๕ ชนิด มีราษฎรสนใจเข้าร่วม ๒๐ ราย และพัฒนาระบบน้ำบาดาล เพื่อใช้ในแปลงตัวอย่าง โดยความร่วมมือของราษฎรและหน่วยงานในพื้นที่ เช่น ศูนย์ศึกษาและพัฒนาพิภุลทองฯ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนราธิวาส การไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอดงหลวง

จากต้นทุนการผลิต ๘,๓๘๗ บาท เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ผักส่วนที่เหลือจากการบริโภค สามารถจำหน่าย ได้ ๑๔,๘๔๑.๕ บาท

บ้าน กม.๒๖ ในตำบลตานะปุเต๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา อยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูล เศรษฐกิจสังคม ๑๙๓ ครีวเรือน และข้อมูลด้านกายภาพ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลชุมชน โดยทีมปฏิบัติงาน ระดับพื้นที่พบว่า ในพื้นที่ส่วนมากทำสวนยางพารา สวนทุเรียน และปลูกผักรอบบริเวณบ้าน จึงมีการส่งเสริม เพื่อต่อยอดการปลูกผักเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน และจัดเก็บข้อมูลการปลูกทุเรียนในพื้นที่ ตามนโยบาย การส่งเสริมทุเรียนคุณภาพของจังหวัด ด้วยการจับพิกัดแปลงปลูก จัดทำข้อมูลทุเรียนรายต้น ติดป้ายข้อมูล นับจำนวนช่อดอกหรือผล รวมถึงบันทึกข้อมูลโรคและแมลงที่เกิดขึ้น เก็บตัวอย่างดิน ฯลฯ มีเกษตรกรสนใจ เข้าร่วมโครงการทุเรียน ๑๒๐ คน

บ้านละโพีะ ตำบลป่าไร่ อำเภอมะละงู จังหวัดปัตตานี ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ซ่อมแซม คูไส้ไก่เพื่อส่งน้ำเข้าพื้นที่เกษตร ให้สามารถทำการเกษตรได้เต็มประสิทธิภาพ มีการรวมกลุ่มเพื่อเลี้ยงไก่ไข่และ ผลิตอาหารลดต้นทุน และติดตามประสานงานร่วมกับหน่วยงานด้านเกษตรดำเนินงานโครงการ ๘๐๐๑ ในพื้นที่ให้ มีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน

การจัดการความรู้

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปัดทองหลังพระฯ มีแผนงานที่จะจัดตั้งสถาบันอบรม เพื่อสร้างความรู้ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ที่ใช้ได้ผลในเชิงพื้นที่ และเสริมสร้างความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตให้มีความมั่นคง และยั่งยืนได้

การดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว มีการสร้างวิทยากรต้นแบบในพื้นที่ ๒๐ คน จัดทำชุดความรู้จาก การปฏิบัติจริงในพื้นที่ต้นแบบ ประกอบด้วย ความรู้เชิงเทคนิค ความรู้เชิงจัดการ และความรู้การบริหารงานพื้นที่ รวม ๔ ชุด นำเสนอความรู้และขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ๘ ขั้นตอน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การทำงานจริงในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดน่าน เพื่อเป็นเอกสารประกอบการอบรมและฝึกปฏิบัติ การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบปัดทองหลังพระ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำหลักสูตรอบรม ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรอบรมและฝึกปฏิบัติการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรที่ ๑ เพื่อให้นายกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน สามารถดำเนินงาน ตามแนวทาง เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาได้ หลักสูตรสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ๒ หลักสูตร/วิชา เพื่อสนับสนุน การนำองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษามาขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพัฒนาหลักสูตร และรายวิชาในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถาบันอุดมศึกษา ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากการที่สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ร่วมเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) จึงสนับสนุนการจัดทำแนวคิดพื้นฐานในการขับเคลื่อนพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยในปี ๒๕๖๐ สถาบันฯ ได้สนับสนุนข้อมูลและประสบการณ์ความรู้ในการดำเนินงาน ด้วยการจัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการซ่อมแซมและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กที่กรมชลประทานถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหารือแนวทางร่วมกับปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ข้อสรุปให้ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๒๒ จังหวัด ที่เป็นจังหวัดเป้าหมาย ภายใต้ความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดที่เป็นพื้นที่ต้นแบบของสถาบันฯ รวมแหล่งน้ำ ๓,๓๘๘ โครงการ

รวมทั้งจัดเตรียมหลักสูตรอบรมผู้นำการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) ประกอบด้วย ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรที่ ๑ สำหรับผู้บริหารระดับจังหวัด/อำเภอ เพื่อปรับแนวคิดการพัฒนา มี ๑๓ รุ่น รุ่นละ ๖๐-๘๐ คน จาก ๕-๖ จังหวัด อบรมรุ่นละ ๓ วัน ผู้จัดอบรมคือ มูลนิธิกลีกรมธรรมชาติ ซึ่งอบรม ณ ศูนย์กลีกรมธรรมชาติมาบเอื้อง จังหวัดชลบุรี ปัจจุบันได้ดำเนินการอบรมเสร็จไปแล้ว ๑๒ รุ่น ยังเหลืออีก ๒ รุ่นที่อยู่ระหว่างรอการอบรม หลักสูตรที่ ๒ สำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับอำเภอ เพื่อฝึกทักษะการสำรวจข้อมูลด้านระบบน้ำ ทำผังน้ำโดยใช้โปรแกรม QGIS ผู้จัดอบรม คือ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนท.) มี ๔ รุ่น รุ่นละ ๔ วัน จาก ๘๗ อำเภอ ซึ่งอบรม ณ โรงแรมปทุมธานีเพลส จังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันได้ดำเนินการอบรมเสร็จไปแล้ว ๓ รุ่น ยังเหลืออีก ๑ รุ่นที่อยู่ระหว่างรอการอบรม

ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดเตรียมหลักสูตรอบรมและฝึกปฏิบัติการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหาร สมาชิก พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราษฎรในพื้นที่ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลจริง สร้างทีมงานที่สามารถทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ สามารถพัฒนาโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหา และตอบโจทย์การพัฒนาของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลักคือ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน โดยมีการอบรมรุ่นแรกเมื่อวันที่ ๓๐-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ติดตามผลการประเมิน

ในปี ๒๕๖๐ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ยังได้ทำการติดตามประเมินผลการดำเนินการต่างๆ ของสถาบันฯ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาหลายโครงการ ตั้งแต่ การประเมินผลโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อฯ ของจังหวัดน่าน ที่ดำเนินการในปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ จำนวน ๖๖๓ โครงการ โดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ๓ แห่ง คือ วิทยาลัยน่าน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สำนักวิชาการทรัพยากรการเกษตร) และวิทยาลัยชุมชนน่าน เพื่อวิเคราะห์ผลในด้านประโยชน์ที่ชาวบ้านได้รับหลังจากมีระบบน้ำทำการเกษตรแล้ว ทั้งด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบและนำเสนอกรณีตัวอย่างชุมชนที่มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชนอื่นๆ ที่มีแผนจะดำเนินโครงการในระยะต่อไป

รวมทั้งการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาระบบการผลิตและการตลาดลองกองในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อศึกษาประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและทำให้เกิดความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ติดตามสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจุดวางเครื่องสูบน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ พื้นที่บ้านโป่งลึก-บางกลอย จังหวัดเพชรบุรี โดยร่วมลงพื้นที่สำรวจบริเวณตำแหน่งติดตั้งเครื่องสูบน้ำที่ได้เลือกไว้แล้ว เพื่อคำนวณวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในหน้างานจริง และการติดตั้งตู้ควบคุมระบบเครื่องสูบน้ำ กำหนดจุดติดตั้งบนพื้นดิน ด้านบนตลิ่งที่พ้นจากระดับวิกฤตน้ำ และติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาในพื้นที่ และวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มกองทุนสถานการณ์การพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ต้นแบบ ๕ จังหวัด คือ จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ อุทัยธานี เพชรบุรี และกาฬสินธุ์ ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่โครงการฯ ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และวิเคราะห์กลุ่มกองทุนต่างๆ รวมทั้งหมด ๓๗ กลุ่ม/กองทุน

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ยังเปิดให้ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบ ประเมินการทำงานของปิดทองหลังพระฯ โดยร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำรวจและศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของราษฎรในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดขอนแก่น ซึ่งนอกจากจะเพื่อศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจต่อโครงการของสถาบันฯ แล้ว ยังเพื่อทราบถึงความหวังและข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ ทั้ง ๒ โครงการ นำมาปรับปรุงการทำงานในอนาคต โดยกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มตัวแทนภาครัฐที่เป็นคณะทำงาน กลุ่มผู้นำท้องถิ่นและผู้นำชุมชน กลุ่มผู้นำความคิด และตัวแทนกลุ่มเกษตรกร ในทั้ง ๒ พื้นที่ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดขอนแก่น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดอุทัยธานี ที่ให้คำตอบมีการรับรู้และมีความพึงพอใจต่อโครงการฯ โดยความเห็นว่าเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีโครงการฯ เป็นไปตามที่คาดหวัง ร้อยละ ๔๒ มีความเชื่อมั่นต่อโครงการ ส่วนร้อยละ ๕๖ มีความเชื่อมั่นต่อโครงการเท่าเดิม ด้านที่ประชาชนมีความพึงพอใจมาก คือ ความรู้ในการประกอบอาชีพที่มีเพิ่มขึ้น ส่วนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปกติ รายได้และรายจ่ายยังเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และพึงพอใจค่อนข้างมาก ในเรื่องการทำงาน การแก้ปัญหาหรือตอบข้อสงสัยของเจ้าหน้าที่โครงการฯ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ รวมถึงข้อมูลในการดำเนินโครงการฯ

ทั้งนี้ ทั้งผู้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ คาดหวังว่า เศรษฐกิจของครัวเรือนและภายในหมู่บ้านจะดีขึ้น และยั่งยืน เช่น การส่งเสริมการเกษตรที่เพิ่มรายได้ การสนับสนุนด้านการตลาดและการบริหารจัดการ การเพิ่มเติมความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ และอยากให้เยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้น

ขณะที่ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบจังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ต่อผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ยกเว้นการลดรายจ่ายที่ยังเห็นผลไม่ชัดเจน แต่มีแนวโน้มว่าจะดีขึ้น รวมทั้งการประสานความร่วมมือของหน่วยงานในการทำงาน การแก้ปัญหา และการให้ข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ

ทั้งผู้ร่วมโครงการฯและไม่ได้เข้าร่วม คาดหวังว่าน้ำเพื่อการเกษตรจะดีขึ้น หมู่บ้านมีความเจริญขึ้น ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสามัคคีและพึ่งพาตนเองได้ และโครงการปิดทองหลังพระฯ จะเป็นพี่เลี้ยงในการทำงานนานๆ ช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน การรวมกลุ่มเกษตรกร และอาชีพที่หลากหลายนอกเหนือจากการเกษตร

ในการส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจแนวพระราชดำริ ตลอดจนเผยแพร่แนวพระราชดำริให้กว้างขวาง ซึ่งเป็นพันธกิจหลัก สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้จัดงาน “สานต่องานพ่อสอน” เป็นโครงการพิเศษเพื่อร่วมรำลึกการทรงราชย์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานกฤษฎามนตรี และสำนักงานส่งเสริมการประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) เพื่อแสวงหาแนวทางยกระดับงานด้านพัฒนาชนบทให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ผลที่ตามมา คือ เกิดโครงการพัฒนาที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ รวมทั้งหมด ๕๑ โครงการ แบ่งเป็นโครงการพัฒนาระบบน้ำ ๔๔ โครงการ และโครงการพัฒนาด้านการเกษตร ๗ โครงการ ใน ๑๐ จังหวัดที่ใช้กระบวนการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาในจังหวัด

ขณะที่กิจกรรม “ตลาดนัดความดี” ซึ่งมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) จัดขึ้น ให้เป็นพื้นที่กลางสำหรับผู้ดำเนินการพัฒนาจากชุมชน สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคเอกชนที่สนใจเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา มาพบปะหารือ จับคู่ร่วมกันพัฒนา

กิจกรรมนี้มีการต่อยอดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ชุมชนราชทรัพย์ บางซื่อ ชุมชนพัฒนาของสำนักงานทรัพยากรส่วนพระมหากษัตริย์ มีบริษัทสยาม แม็คโคร สนใจการเพาะเห็ดในเขตชุมชนเมือง และจะช่วยสนับสนุนด้านบรรจุภัณฑ์และการจัดจำหน่าย สมาคมบริษัทจดทะเบียนสนใจสนับสนุนเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านบางติบ พังงา สำหรับเป็นของที่ระลึกในเทศกาลปีใหม่ เป็นต้น

สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน นิสิต นักศึกษา สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย มูลนิธิรากแก้ว บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด จัดทำรายการโทรทัศน์ “ปั้นฝัน เดอะ บัณฑิต” เป็นปีที่ ๓ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง NOW๒๖ เพื่อให้ นิสิต นักศึกษา ฝึกฝนประสบการณ์ ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและร่วมกันหาวิธีแก้ไข โดยประยุกต์แนวพระราชดำริผนวกกับความรู้จากสถาบันการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กำหนดประเด็นหลักให้นักศึกษาทั้ง ๑๐ ทีม จาก ๑๐ มหาวิทยาลัย ทำโครงการเรื่อง “น้ำ” โดยลงพื้นที่เรียนรู้ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานของทีม

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้ประยุกต์งานวิจัยจากโครงการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนทฤษฎีใหม่เพื่อการพัฒนาพื้นที่ในขั้นที่ ๒ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่ชุมชนในพื้นที่ต้นแบบปิดทองหลังพระฯ และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง ให้ชุมชนสามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้วยการจัดมหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนเข้มแข็งตามแนวพระราชดำริร่วมกับสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้ชุมชนได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาและการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม ๒ ครั้ง และจัดเวทีขับเคลื่อนการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ ๓ ครั้ง มีผู้นำและตัวแทนจากชุมชนต่างๆ เข้าร่วมมากกว่า ๒,๘๐๐ คน

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการขยายผลต่อยอดโดยชุมชนด้วยตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านในดง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ได้เชิญนายชูชาติ วรรณขำ ผู้ใหญ่บ้านน้ำทรัพย์ อำเภอกำแพงกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี วิทยากรเรื่อง “แนวทางการเกษตรอินทรีย์สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ไปขยายความรู้ให้กับราษฎรตำบลบ้านในดง ๖๐ คน ให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๓ |

งบการเงินปี ๒๕๖๐

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

งบการเงิน

วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอคณะกรรมการของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ (มูลนิธิ) แสดงฐานะการเงินของมูลนิธิ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควร ในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

งบการเงินที่ตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของมูลนิธิข้างต้นนี้ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ งบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากมูลนิธิ ตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และรับผิดชอบต่อกรรมการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบต่อการประเมินความสามารถของมูลนิธิการดำเนินงานต่อเนื่องเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกมูลนิธิ หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินเหล่านี้

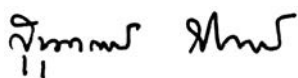
ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของมูลนิธิ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ และประเมินว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้มูลนิธิต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบและข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

บริษัท ไพร์วอเดอ์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด

สุกumar วงศ์รียาพร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ ๔๘๔๓

กรุงเทพมหานคร

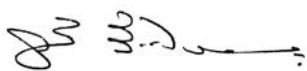
๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

		พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๓	๒๐,๒๑๔,๘๓๔	๓๑,๓๐๐,๓๕๕
เงินลงทุนชั่วคราว	๔	๑,๐๓๘,๓๙๕,๖๔๒	๙๙๙,๒๙๕,๕๕๖
ลูกหนี้	๕	๓,๐๑๒,๑๗๒	๑,๕๕๐,๒๘๒
เงินสำรองจ่าย	๖	๔,๕๙๓,๕๖๗	๒,๐๘๑,๖๕๕
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		๒,๐๕๓,๐๘๙	๒,๘๔๗,๓๘๔
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		๑,๐๖๘,๒๖๙,๓๐๔	๑,๐๑๕,๐๕๕,๒๓๒
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน		๒,๖๒๔,๕๓๑	-
อุปกรณ์ - สุทธิ	๗	๕,๙๙๘,๘๕๔	๗,๙๔๔,๒๖๘
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	๘	๑๕๖,๖๖๗	๓
เงินมัดจำระยะยาว		๑,๓๓๖,๒๘๘	๑,๔๔๘,๒๘๘
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		๑๐,๑๑๖,๓๔๐	๙,๓๙๒,๕๕๙
รวมสินทรัพย์		๑,๐๗๘,๓๘๕,๖๔๔	๑,๐๒๔,๔๔๗,๗๙๑

ประธานกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ประธานกรรมการสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า ๗๐ ถึง ๘๒ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ល ័ង្កា ៣០ កើតយប់ W.F. ២៥៦០

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า ๗๐ ถึง ๘๒ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
 งบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

		พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	หมายเหตุ	บาท	บาท
รายได้			
เงินจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน		๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
รายรับจากเงินบริจาค		๓,๒๒๘,๙๕๐	๕,๙๓๑,๘๑๐
ดอกเบี้ยรับ		๑๗,๔๓๑,๑๕๗	๑๕,๘๓๒,๙๗๐
กำไรที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อขาย		๒,๗๖๐,๖๑๔	๑,๒๘๙,๓๑๓
รายได้อื่น		๑๙๙,๕๑๕	๑๗๔,๘๔๗
รวมรายได้		๓๒๓,๖๒๐,๒๓๖	๓๒๓,๒๒๘,๙๔๐
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร		๔๘,๖๓๐,๓๘๐	๔๔,๘๙๗,๒๖๓
ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก		๔๖,๔๐๐,๙๒๔	๓๖,๒๑๑,๑๖๓
ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ		๑๒๑,๘๐๐	๑๒๑,๘๐๐
ค่าใช้จ่ายการเดินทาง		๒๐,๘๙๙,๒๕๑	๑๔,๘๐๒,๔๒๓
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง		๙๘,๘๒๔,๕๘๘	๕๑,๙๔๐,๙๖๔
ค่าเช่าอาคารและอุปกรณ์		๕,๔๖๒,๙๗๓	๕,๐๖๕,๙๖๒
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์		๑,๘๒๗,๗๒๓	๑,๖๔๔,๖๗๗
ค่าเสื่อมราคา	๗	๔,๕๑๗,๖๓๙	๔,๖๒๑,๖๔๓
ค่าตัดจำหน่าย	๘	๒๘,๓๓๙	๔,๑๘๕
ค่าสาธารณูปโภค		๒,๔๔๙,๒๔๕	๒,๐๒๗,๓๙๓
ค่ารับรอง		๙,๔๙๑,๓๑๘	๘,๘๐๐,๐๐๖
ค่าประกันภัย		๒๖๔,๓๙๗	๒๕๓,๔๓๗
ค่าประชาสัมพันธ์และจัดนิทรรศการ		๔๗,๓๓๑,๘๑๔	๓๗,๓๖๑,๙๓๖
เงินอุดหนุน		๑๑,๖๐๐,๐๓๙	๑๐,๔๖๗,๗๒๑
ค่าขนส่ง		๒๕๒,๖๔๐	๒๔๖,๓๕๙
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		๑,๑๒๔,๘๖๖	๑,๒๙๐,๕๓๗
รวมค่าใช้จ่าย		๒๗๙,๒๐๗,๗๓๖	๒๑๙,๗๙๗,๐๖๙
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิสำหรับปี		๔๔,๔๑๒,๕๐๐	๑๐๓,๔๓๑,๘๗๑

หมายเหตุประกอบงบการเงินในหน้า ๗๐ ถึง ๘๒ เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของคุณ
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

	ทุนจดทะเบียน	ผลกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		รวม
		รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเผื่อขาย	
	บาท	บาท	บาท	บาท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๐๐,๐๐๐	๙๐๖,๒๑๘,๐๙๗	๑๓๓,๖๑๙	๙๐๖,๕๕๑,๗๑๖
การวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย - สุทธิ	-	-	๑,๕๙๑,๙๑๖	๑,๕๙๑,๙๑๖
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิสำหรับปี	-	๑๐๓,๕๓๑,๘๗๑	-	๑๐๓,๕๓๑,๘๗๑
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๙,๖๕๙,๙๖๘	๑,๖๒๕,๕๓๕	๑,๐๑๑,๔๗๕,๕๐๓
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๙,๖๕๙,๙๖๘	๑,๖๒๕,๕๓๕	๑,๐๑๑,๔๗๕,๕๐๓
การวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย - สุทธิ	-	-	(๑,๑๓๐,๔๕๕)	(๑,๑๓๐,๔๕๕)
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิสำหรับปี	-	๔๔,๔๑๒,๕๐๐	-	๔๔,๔๑๒,๕๐๐
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๕๔,๐๖๒,๔๖๘	๕๙๕,๐๘๐	๑,๐๕๔,๖๕๗,๕๔๘

มูลนิธิปัดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑ ข้อมูลทั่วไป

มูลนิธิปัดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ (“มูลนิธิ”) ได้จดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก่อนนายทะเบียนมูลนิธิกรุงเทพมหานคร เลขทะเบียนลำดับที่ กท ๑๙๑๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีที่อยู่ที่ได้จดทะเบียนดังนี้

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เลขที่ ๑ ถนนนครปฐม แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

มูลนิธิเป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ให้จัดตั้งและสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปัดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติของมูลนิธิ ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งการจัดตั้ง
- ๒) ให้สถาบัน โดยมีมูลนิธิ สนับสนุนให้ทุนดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - ก) สนับสนุนส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาแก่องค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ ในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมิติการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้ประชาชน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงส่งผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ข) สนับสนุนการจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์ศึกษา การพัฒนาโครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ องค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร ภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อให้เกิดคลังความรู้ การยกระดับ ความรู้ การต่อยอดความรู้ใหม่ การพัฒนาหลักสูตร การศึกษาในและนอกระบบ ตลอดจน การขยายผลเชื่อมโยงสู่การนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง

มูลนิธิปดองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑ ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

มูลนิธิเป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้ (ต่อ)

- ๒) ให้สถาบัน โดยมีมูลนิธิ สนับสนุนให้ทุนดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (ต่อ)
 - ค) ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ ภารกิจและกิจกรรมของสถาบัน กับแผนชุมชน แผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และนโยบายรัฐบาล
 - ง) สนับสนุน ส่งเสริม แนะนำ และช่วยเหลือ องค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อให้สนับสนุนแนวพระราชดำริไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาทุกระดับของประเทศ
 - จ) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือดำเนินการตามแนวพระราชดำริ อย่างต่อเนื่อง
- ๓) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา และทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ และขยายผลสู่ชุมชน
- ๔) เพื่อส่งเสริมการประสานการดำเนินงานร่วมกับองค์กรชุมชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ องค์กรทางสังคม สถาบันวิชาการ ภาคธุรกิจ เพื่อกิจกรรมพัฒนาและกิจกรรมสาธารณประโยชน์
- ๕) ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการมูลนิธิ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒ นโยบายการบัญชี

นโยบายการบัญชีที่สำคัญซึ่งใช้ในการจัดทำงบการเงินมีดังต่อไปนี้

๒.๑ เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี

งบการเงินได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น เงินลงทุนเพื่อขายที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม

งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความ ขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทย เป็นหลัก

๒.๒ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดรวมถึงเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทฝากเดินเมื่อทวงถาม เงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

๒.๓ เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายรวมถึง

เงินฝากประจำ

เงินฝากประจำที่เป็นเงินลงทุนชั่วคราวคือ เงินฝากประจำที่มีอายุตั้งแต่วันฝากจนถึงวันครบกำหนด อยู่ระหว่าง ๓ ถึง ๑๒ เดือน และเงินฝากประจำที่มีอายุตั้งแต่วันฝากจนถึงวันครบกำหนดมากกว่า ๑๒ เดือน แต่จะครบกำหนดในอีก ๑๒ เดือนข้างหน้า สำหรับเงินฝากประจำที่จะครบกำหนดมากกว่า ๑๒ เดือน ณ วันสิ้นงวดจะแสดงเป็นเงินลงทุนระยะยาว

เงินฝากประจำ วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุน

มูลนิธิปดองหลวงพร: สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒ นโยบายการบัญชี (ต่อ)

๒.๓ เงินลงทุนชั่วคราว (ต่อ)

เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขาย คือ เงินลงทุนที่จะถือไว้โดยไม่ระบุช่วงเวลาและอาจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราผลตอบแทนเปลี่ยนแปลง โดยได้แสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งฝ่ายบริหารแสดงเจตจำนงที่จะถือไว้ในเวลาน้อยกว่า ๑๒ เดือนนับแต่วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน เงินลงทุนเพื่อขายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม รายการกำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อขายรับรู้ในส่วนของทุน จนกระทั่งมูลนิธิจำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าว จึงบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่านั้นในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย

๒.๔ เงินสำรองจ่าย

เงินสำรองจ่ายเป็นเงินที่ตรงจ่ายให้แก่พนักงานและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของมูลนิธิ ซึ่งรับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามจำนวนเงินที่ตรงจ่ายจริง และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลือหลังหักค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างงวด

๒.๕ เงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน

เงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน คือเงินที่มูลนิธิจัดสรรแก่ประชาชนในพื้นที่พัฒนาเพื่อใช้ในการจัดตั้งกองทุนตามวัตถุประสงค์ที่มูลนิธิกำหนด เงินกองทุนดังกล่าวจะต้องนำมาคืนแก่มูลนิธิเมื่อบรรลุวัตถุประสงค์ มูลนิธิจะรับรู้เงินกองทุนพัฒนาหมู่บ้านเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน โดยวัดมูลค่าด้วยจำนวนที่มูลนิธิให้ไป หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ถ้ามี)

๒.๖ อุปกรณ์

อุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า (ถ้ามี)

มูลนิธิปดองหลวงพร: สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒ นโยบายการบัญชี (ต่อ)

๒.๖ อุปกรณ์ (ต่อ)

ราคาทุนของอุปกรณ์ รวมถึง ราคาซื้อ อกรขาเข้า ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ (หลังหักส่วนลดการค้า และจำนวนที่ได้รับคืนจากผู้ขาย) และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร รวมทั้งต้นทุนที่ประมาณที่ต่ำที่สุดสำหรับการรื้อ การขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นการระบุพันของกิจการที่เกิดขึ้นเมื่อกิจการได้สินทรัพย์นั้นมาหรือเป็นผลจากการใช้สินทรัพย์นั้นในช่วงเวลาหนึ่ง

มูลนิธิจะรับรู้ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบของสินทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องเมื่อต้นทุนนั้นเกิดขึ้นและคาดว่าจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่มูลนิธิและจะตัดมูลค่าตามบัญชีของส่วนประกอบที่ถูกเปลี่ยนแทนออกจากรายการสินทรัพย์ สำหรับค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอื่น ๆ มูลนิธิจะรับรู้ต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง เพื่อลดราคาตามบัญชีของสินทรัพย์แต่ละชนิดตลอดอายุการให้ประโยชน์ที่ประมาณการไว้ของสินทรัพย์ ดังต่อไปนี้:

เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	๕ ปี
ยานพาหนะ	๕ ปี
เครื่องจักร	๑๐ ปี
อุปกรณ์สำนักงาน	๓-๕ ปี

มูลนิธิมีการทบทวนมูลค่าคงเหลือ อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอย่างสม่ำเสมอ

รายการกำไรและขาดทุนจากการจำหน่าย คำนวณโดยเปรียบเทียบจากสิ่งตอบแทนที่ได้รับกับราคาตามบัญชี และจะรวมไว้ในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย

ในกรณีที่มิชอบบ่งชี้ว่า อุปกรณ์มีมูลค่าลดลงอย่างถาวรและราคาตามบัญชีสูงกว่าราคาขายหักต้นทุนในการขาย ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับราคาขายหักต้นทุนในการขายทันที และจะรับรู้ผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของอุปกรณ์ในงบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย

มูลนิธิปดองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒ นโยบายการบัญชี (ต่อ)

๒.๗ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยที่ซื้อและมีลักษณะเฉพาะบันทึกเป็นสินทรัพย์โดยคำนวณจากต้นทุนในการได้มาและการดำเนินการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นสามารถนำมาใช้งานได้ตามประสงค์ โดยจะตัดจำหน่ายตลอดอายุประมาณการให้ประโยชน์ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓-๕ ปี

ต้นทุนที่ใช้ในการพัฒนาและบำรุงรักษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ต้นทุนโดยตรงในการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มูลนิธิเป็นผู้ดูแลและมีลักษณะเฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่มากกว่าต้นทุนเป็นเวลานานกว่าหนึ่งปีจึงจะบันทึกเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้นทุนโดยตรงรวมถึงต้นทุนพนักงานที่ทำงานในทีมพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในจำนวนเงินที่เหมาะสม

๒.๘ ประมาณการหนี้สิน

มูลนิธิจะบันทึกประมาณการหนี้สินซึ่งเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะส่งผลให้มูลนิธิต้องสูญเสียทรัพยากรออกไป และตามประมาณการที่น่าเชื่อถือของจำนวนที่ต้องจ่าย

๒.๙ การรับรู้รายได้

เงินจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน รายรับจากเงินบริจาค และรายได้ดอกเบี๋ยรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๓ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
เงินสดในมือ	๒๘๗,๗๙๒	๒๙๐,๙๐๔
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	๑๙,๙๒๗,๐๔๒	๓๑,๐๐๙,๔๕๑
	<u>๒๐,๒๑๔,๘๓๔</u>	<u>๓๑,๓๐๐,๓๕๕</u>

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๔๐-๐.๕๐ ต่อปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ : ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี)

๔ เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราวมีรายละเอียดดังนี้

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
เงินฝากประจำกับธนาคาร	๗๘๖,๖๒๖,๑๔๗	๘๐๙,๑๘๙,๔๘๘
เงินลงทุนเพื่อขาย	๒๕๑,๗๖๙,๔๙๕	๑๖๘,๐๘๖,๐๖๘
รวม	<u>๑,๐๓๘,๓๙๕,๖๔๒</u>	<u>๙๗๗,๒๗๕,๕๕๖</u>

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เงินฝากประจำกับธนาคารที่จะครบกำหนดภายใน ๑๒ เดือน มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ ๑.๖๐ - ๑.๗๕ ต่อปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ : ร้อยละ ๑.๖๐ - ๒.๐๐ ต่อปี)

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๔

เงินลงทุนชั่วคราว (ต่อ)

เงินลงทุนเพื่อขายเป็นเงินลงทุนในกองทุนเปิดธนาชาติบริหารเงิน มูลนิธิวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย โดยให้ราคาปิด ณ วันสิ้นปี ของราคาหน่วยลงทุนของกองทุนดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

	เงินลงทุนเพื่อขาย
	บาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐	
ราคาตามบัญชีต้นงวด - สุทธิ	๑๖๘,๐๘๖,๐๖๘
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	๓๓๒,๐๕๓,๒๖๘
ลดลงระหว่างปี	(๒๔๘,๘๖๔,๙๒๑)
การปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน	๔๙๕,๐๘๐
ราคาตามบัญชีปลายงวด - สุทธิ	๒๕๑,๙๖๙,๔๙๕

๕

ลูกหนี้อื่น

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
ดอกเบี้ยค้างรับ	๓,๐๑๒,๑๙๒	๑,๕๔๐,๒๘๒
อื่นๆ	-	๑๐,๐๐๐
	๓,๐๑๒,๑๙๒	๑,๕๕๐,๒๘๒

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๖ เงินสำรองจ่าย

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
เงินสำรองจ่ายแก่พนักงาน	๑๘๐,๒๒๑	๔๖๒,๓๒๐
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๒๙,๔๖๗	๗๑๖,๑๖๕
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น	๘๑,๑๖๖	๒๔๘,๑๗๕
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดน่าน	๓๔,๑๑๗	๔๖,๔๙๔
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	๑๙๕	-
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	๔,๐๑๔,๑๘๗	๓๖๙,๔๐๑
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี	๑๑๒,๑๔๓	๒๓๙,๑๐๐
เงินสำรองจ่ายโครงการในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี	๔๒,๐๗๒	-
	<u>๔,๕๙๓,๕๖๗</u>	<u>๒,๐๘๑,๖๕๕</u>

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๗ อุปกรณ์ - สุทธิ

	เครื่องตกแต่ง และติดตั้ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักร	อุปกรณ์ สำนักงาน	รวม
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙					
ราคาทุน	๑๑,๕๙๓,๓๑๘	๑๒,๙๓๕,๓๑๐	๑,๐๙๓,๕๙๔	๑๐,๕๐๘,๔๕๔	๓๖,๑๓๐,๖๗๖
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(๑๐,๓๙๒,๐๔๖)	(๑๐,๑๓๗,๗๙๐)	(๒๓๙,๙๗๓)	(๗,๔๑๖,๘๓๔)	(๒๘,๑๘๖,๔๐๘)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	๑,๒๐๑,๒๗๒	๒,๗๙๗,๕๒๐	๘๕๓,๖๒๑	๓,๐๙๑,๖๒๐	๗,๙๔๔,๒๖๘
สำหรับปีสิ้นสุด					
วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	๑,๒๐๑,๒๗๒	๒,๗๙๗,๕๒๐	๘๕๓,๖๒๑	๓,๐๙๑,๖๒๐	๗,๙๔๔,๒๖๘
ซื้อสินทรัพย์	-	-	๔๖,๑๓๗	๒,๖๒๘,๕๙๑	๒,๖๗๔,๗๒๘
จำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	(๒)	(๕,๑๔๔)	(๙๗,๓๓๘)	(๑๐๒,๔๘๔)
ค่าเสื่อมราคา	(๘๓๓,๙๘๐)	(๑,๘๗๑,๓๑๑)	(๑๑๑,๘๔๕)	(๑,๗๐๐,๕๐๒)	(๔,๕๑๗,๖๓๘)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	๓๖๗,๒๙๒	๙๒๖,๒๐๗	๗๓๖,๖๓๒	๓,๙๑๒,๖๐๙	๕,๙๔๒,๖๖๐
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐					
ราคาทุน	๑๑,๕๙๓,๓๑๘	๑๒,๘๘๑,๓๑๐	๑,๑๓๙,๗๓๑	๑๒,๐๗๒,๓๖๙	๓๗,๖๘๖,๗๒๘
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(๑๑,๒๒๖,๐๒๖)	(๑๑,๙๕๕,๑๐๓)	(๓๕๐,๘๙๗)	(๘,๑๕๐,๐๑๘)	(๓๑,๖๘๑,๙๔๔)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	๓๖๗,๒๙๒	๙๒๖,๒๐๗	๗๘๘,๘๓๔	๓,๙๒๒,๓๕๑	๕,๙๔๒,๖๖๐

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๘ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	บาท
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙	
ราคาทุน	๑๙๕,๙๐๐
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(๑๙๕,๘๙๙)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	๓
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐	
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	๓
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๑๘๕,๐๐๓
ค่าตัดจำหน่าย	(๒๘,๓๓๙)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	๑๕๖,๖๖๗
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐	
ราคาทุน	๓๕๙,๙๐๓
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(๒๐๓,๒๓๖)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	๑๕๖,๖๖๗

มูลนิธิปดองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๙ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๗,๕๗๙,๗๐๐	๑๕๘,๓๐๕
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	๓,๗๘๕,๑๓๐	-
ค่าประชาสัมพันธ์และจัดนิทรรศการ	๕,๐๙๔,๖๙๑	๑,๑๗๔,๗๔๔
เงินอุดหนุน	๒,๗๙๙,๘๔๒	๕,๖๓๕,๘๒๔
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นๆ	๒๕๐,๙๕๗	๑๒๕,๖๖๙
	<u>๑๙,๕๑๐,๓๒๐</u>	<u>๗,๐๙๔,๕๔๒</u>

มูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐ การผูกพัน

มูลนิธิได้ทำสัญญาเช่าอาคาร ยานพาหนะและอุปกรณ์ สัญญานี้ถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานที่ยกเลิกไม่ได้ ยอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้มีดังนี้

	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๕๙
	บาท	บาท
ภายใน ๑ ปี	๕,๙๐๕,๕๐๙	๕,๖๒๔,๐๒๐
เกินกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๕ ปี	๓,๙๓๔,๙๕๒	๘,๓๒๕,๐๖๙
	<u>๙,๖๔๐,๔๖๑</u>	<u>๑๓,๙๔๙,๐๘๙</u>

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบสานแนวพระราชดำริ ด้านการจัดการความรู้ และส่งเสริมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริอย่างเป็นระบบกว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ยั่งยืนเชิงพื้นที่ของรัฐบาล ด้วยการส่งเสริมประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิต เช่น การปรับปรุงแหล่งน้ำ การปรับปรุงดิน การอนุรักษ์พันธุ์พืช ฯลฯ ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการตลาด แบบกลุ่มธุรกิจ (Cluster) เช่น การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร การท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ ส่งเสริมการพัฒนาให้ชุมชนบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง ในลักษณะกลุ่ม/กองทุน และพัฒนาสู่รูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับลักษณะภูมิสังคม

ตลอดจนบริหารจัดการในพื้นที่ต้นแบบ ให้มีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลายตามลักษณะภูมิสังคม เป็นต้นแบบในการขยายผล ก้าวไปสู่ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ในระดับ อยู่รอด พอเพียงและยั่งยืน ให้ครัวเรือนในพื้นที่เป้าหมาย มีการลดต้นทุนการผลิต มีรายได้ และสามารถรวมกลุ่มในการบริหารจัดการตนเองได้

การส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริในพื้นที่ขยายผล จะสนับสนุนการนำกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด อำเภอ ทั้งการจัดทำแผนการปฏิบัติงานขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ฯ และติดตามผลในพื้นที่เป้าหมาย สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่พบระหว่างการปฏิบัติงานในพื้นที่ (Quick Win) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ และสนับสนุนองค์ความรู้ แนวคิด และกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ควบคู่กับการจัดตั้งสถาบันอบรม และการจัดการความรู้ ที่จะเตรียมบุคลากร และหลักสูตรให้ครอบคลุมความต้องการของประเทศและภูมิสังคม เสริมสร้างความชำนาญของบุคลากร และเทคนิคการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ตลอดจนพัฒนาชุดความรู้ของเกษตรกรยุคใหม่ และเตรียมความพร้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการเป็นผู้ประกอบการให้เกษตรกร

สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรที่นำความรู้จากสถาบันอบรมไปประยุกต์ใช้ และสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ ตลอดจนถอดบทเรียนสร้างความรู้ใหม่จากการประยุกต์ใช้ของเกษตรกร และพัฒนาให้ผู้นำชุมชน/เกษตรกร มีทักษะความสามารถในการเป็นวิทยากร เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืนต่อไป

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๑. การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริอย่างเป็นระบบกว้างขวาง จนกระทั่งเป็น ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ยั่งยืนเชิงพื้นที่ (Area - Based Sustainable Development)		
๑.๑ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบบูรณาการ แก้ไขปัญหาและพัฒนาเชิงพื้นที่	๗ พื้นที่ ๙ จังหวัด	๗๐,๐๐๐,๐๐๐
๑) ส่งเสริมประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการผลิต เช่น การปรับปรุงแหล่งน้ำ การปรับปรุงดิน การอนุรักษ์พื้นที่ป่า ฯลฯ		
๒) ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการตลาด แบบกลุ่มธุรกิจ (Cluster) เช่น การพัฒนา ผลผลิตทางการเกษตร การท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ		
๓) ส่งเสริมการพัฒนาให้ชุมชนบริหารจัดการได้ ด้วยตนเอง ในลักษณะกลุ่ม/กองทุน และพัฒนาสู่รูปแบบกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise)		
๔) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนา ที่สอดคล้องกับลักษณะภูมิสังคม		
๕) การทบทวนการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ ๖ มิติ หลักการทรงงาน ๒๓ ข้อ และยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในพื้นที่ต้นแบบ		
๖) การบริหารจัดการในพื้นที่ต้นแบบ		

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
พัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบสานแนวพระราชดำริ ด้านการจัดการความรู้ แนวทางการพัฒนาหลักของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล (การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ		
ครัวเรือน / ชุมชน พื้นที่ต้นแบบ ๗ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดน่าน จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)	๑) เพื่อให้มีรูปแบบการพัฒนา ที่หลากหลายตามลักษณะ ภูมิสังคม ๒) เพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผล ก้าวไปสู่ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ในระดับ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน ๓) เพื่อให้ครัวเรือนในพื้นที่ เป้าหมาย มีการลดต้นทุน การผลิต มีรายได้ และ สามารถรวมกลุ่มในการบริหาร จัดการตนเองของชาวบ้านได้	๑) มีรูปแบบการพัฒนา ที่เหมาะสมกับภูมิสังคม ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น ๒) เกิดแหล่งเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการ ขยายผล ๓) มีการรวมกลุ่มของหมู่บ้าน ในระดับพอเพียง และ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง ยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความสุข เพิ่มขึ้น

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำรินในพื้นที่ขยายผล	๗ พื้นที่ ๙ จังหวัด	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑) สนับสนุนการนำกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
๒) สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด อำเภอ ทั้งการจัดทำแผน การปฏิบัติงาน และติดตามผลในพื้นที่เป้าหมาย		
๓) สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่พบระหว่างกระบวนการปฏิบัติงานในพื้นที่ (Quick Win) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่		
รวมงบประมาณ		๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒. การจัดตั้งสถาบันอบรม (Training) และการจัดการความรู้ (การเตรียมบุคลากรและหลักสูตรประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน)		
๒.๑ พัฒนาชุดความรู้ของเกษตรกรยุคใหม่ และเตรียมความพร้อม (ต่อเนื่อง)	๓ หลักสูตร	๗,๐๐๐,๐๐๐

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
พื้นที่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ ต้นแบบ หรือพื้นที่ที่มีความพร้อม และประชาชนเสนอความต้องการ	เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ แนวคิด และกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในการขับเคลื่อนการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑) เกิดการสนับสนุนการทำงาน ของคณะกรรมการระดับ จังหวัด/ระดับอำเภอ คณะทำงานระดับตำบล/ หมู่บ้าน ในการขับเคลื่อน การพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ๒) มีแผนการขับเคลื่อนการ พัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน เป้าหมายตามแผน ยุทธศาสตร์ฯ ๓) เกิดกิจกรรมการแก้ไขปัญหา ของพื้นที่ที่พบระหว่าง การสนับสนุนการทำงาน (Quick Win)
ครอบคลุมความต้องการของประเทศและภูมิสังคม ความชำนาญของบุคลากร เทคนิคการ		
๑) เกษตรกรในหมู่บ้านต้นแบบ ๒) อาสาสมัครพัฒนาหมู่บ้าน ๓) เยาวชนในสถาบันการศึกษา และที่จบการศึกษาแล้ว	เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการเป็นผู้ประกอบการ ให้เกษตรกร	๑) ได้หลักสูตรพัฒนาความ เชี่ยวชาญในการเกษตรแบบ ผสมผสานของเกษตรกร และการเป็นผู้ประกอบการ ๒) ได้วิทยากรต้นแบบของชุมชน

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๒.๒ จัดการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ผู้ถ่ายทอดความรู้แนวพระราชดำริ (จากหลักสูตรที่จัดทำไว้แล้ว ๖ หลักสูตร)	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๑) สำรวจ ค้นหา ผู้นำชุมชน/เกษตรกรที่มีประสบการณ์ ความรู้จากการปฏิบัติจริง		
๒) จัดการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน		
๓) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่ปฏิบัติจริง		
๔) การวางแผนและฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่ โดยมีทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำ		
๕) การติดตามผลการฝึกอบรม และถอดบทเรียน การประยุกต์ใช้ความรู้		
๒.๓ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรที่นำความรู้ จากสถาบันอบรมไปประยุกต์ใช้ และสามารถถ่ายทอด ให้แก่ผู้อื่นได้	๒๐ คน	๒,๐๐๐,๐๐๐
๒.๔ การติดตามประเมินผลและถอดบทเรียนการพัฒนา พื้นที่ต้นแบบ	พื้นที่ต้นแบบ	๕,๐๐๐,๐๐๐

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
ผู้นำชุมชน เกษตรกร นักพัฒนา และเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑) เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ ชุมชนตามแนวพระราชดำริ โดยการฝึกปฏิบัติจริง ๒) เพื่อถอดบทเรียนสร้างความรู้ ใหม่จากการประยุกต์ใช้ ของเกษตรกร	๑) มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ ปฏิบัติจริง ๒) มีวิทยากรมีความเชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาชุมชนตาม แนวพระราชดำริ
	๓) เพื่อพัฒนาให้ผู้นำชุมชน/ เกษตรกร มีทักษะความ สามารถในการเป็นวิทยากร	๓) เครือข่ายความร่วมมือกับ ทุกภาคส่วนด้านการพัฒนา
เกษตรกรในหมู่บ้านต้นแบบ	เพื่อขยายผลความรู้ตามแนว พระราชดำริ โดยเครือข่ายวิทยากร ต้นแบบ	ได้เครือข่ายวิทยากรต้นแบบ ที่มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนา ๖ มิติ จำนวน ๒๐ คน
หมู่บ้านในพื้นที่ต้นแบบ	๑) เพื่อประเมินผลการพัฒนา พื้นที่ต้นแบบ ๒) เพื่อถอดบทเรียนและสร้าง ความรู้ใหม่จากการปฏิบัติจริง ของชุมชน	๑) ได้ทราบผลการพัฒนาการ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ๒) ได้รูปแบบการพัฒนาใน พื้นที่ต้นแบบ ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการปรับปรุง การพัฒนาให้ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองได้ (กรณีศึกษา ๑ พื้นที่)

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๒.๕ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความรู้ใหม่		๖,๐๐๐,๐๐๐
๑) การจัดสัมมนาทางวิชาการ	๑ ครั้ง	
๒) การผลิตสื่อและเอกสารชุดความรู้	๒ เรื่อง	
๓) การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อขยายผลและสร้างความรู้ใหม่	๒ เรื่อง	
รวมงบประมาณ		๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓. การส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจแนวพระราชดำริ		
๑. โครงการเผยแพร่แนวพระราชดำริ ในรูปแบบการสานเสวนา การจัดนิทรรศการ ฯลฯ โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น มูลนิธิชัยพัฒนา มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ สำนักงาน กปร. มูลนิธิมั่นพัฒนา กระทรวง กรม ภาคเอกชนและมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคี	๕ ครั้ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒. โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย ตามช่องทางต่างๆ โดยสร้างความรู้่วมมือในการสื่อสารร่วมกับภาคีภาคส่วนต่างๆ เช่น การผลิตและออกอากาศรายการโทรทัศน์ การผลิตเอกสารประชาสัมพันธ์ จัดหมายข่าว รายงานประจำปี รายการทางวิทยุ เป็นต้น	๕ ครั้ง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๓. โครงการสื่อสารเรื่องราวชนบท ร่วมกับสื่อมวลชน ในการเผยแพร่เรื่องราวการพัฒนาชนบท มีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างในการรับรู้ข่าวสารระหว่างเมืองกับชนบท และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างคนเมืองกับชนบทผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	๒ ครั้ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
รวมงบประมาณ		๔๐,๐๐๐,๐๐๐

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
พื้นที่ต้นแบบ	๑) เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ๒) เพื่อหาแนวทางการขยายผลไปสู่การทำงานในระบบปกติ	๑) มีหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง นักพัฒนา และผู้นำชุมชน มาร่วมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ประมาณ ๑๐๐ คน ๒) มีวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน จำนวน ๒ เรื่อง
ประชาชนทั่วไป หน่วยงานสืบสานแนวพระราชดำริ ภาครัฐ เอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ภาคเอกชน	๑) กลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้ กิจกรรมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ๒) กลุ่มเป้าหมายเกิดความศรัทธา ในแนวทางแก้ไขปัญห และพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ๓) กลุ่มเป้าหมายนำความรู้จากการจัดกิจกรรม/โครงการ และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ไปปรับใช้พัฒนาต่อยอด	๑) มีการรับรู้ เรียนรู้เพิ่มขึ้น มีความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเอง ๒) เกิดการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ เพิ่มขึ้นทั่วประเทศ

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๔. การสื่อสารสาธารณะและภาคีสัมพันธ์		
๑. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ โดยจะร่วมกับฝ่ายจัดการความรู้เพื่อคัดเลือกชุมชนที่มีศักยภาพมาถ่ายทอดประสบการณ์แก่กลุ่มเป้าหมาย	๕ ครั้ง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๒. โครงการนำสื่อมวลชนศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจ มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ จนสามารถบอกต่อ ถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ที่ได้ไปสู่สังคมวงกว้างจนกระทั่งเกิดการปฏิบัติ	๕ ครั้ง	๕,๐๐๐,๐๐๐
๓. โครงการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ผลการดำเนินงานแก่ประชาชนในพื้นที่และโดยรอบโครงการ	๙ ครั้ง	๙,๐๐๐,๐๐๐
๔. โครงการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ การรับรู้และความพึงพอใจต่อโครงการ เพื่อศึกษาถึงการรับรู้และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ เพื่อทราบถึงความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อโครงการและการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานในอนาคต	๑ ครั้ง	๕,๐๐๐,๐๐๐
๕. การเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสถาบันฯ	๑ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐
รวมงบประมาณ		๓๐,๐๐๐,๐๐๐

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบและพื้นที่โดยรอบ เยาวชน สื่อมวลชน ประชาชนทั่วไป	๑) เพื่อประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จ/กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ ๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ต้นแบบและพื้นที่โดยรอบมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกับโครงการ ๓) เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาในการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้	๑) ผลสำเร็จ/กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเป็นที่รู้จัก ๒) ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายเกิดความตื่นตัวและมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับโครงการ ๓) พื้นที่ต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษา ฝึกปฏิบัติแก่ผู้ที่ประสงค์จะพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ ๔) เกิดการขยายผลโครงการในพื้นที่ใกล้เคียง

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ: สืบสานแนวพระราชดำริ (ต่อ)

แผนงาน	งบประมาณ	
	หน่วย	บาท
๕. การบริหารจัดการ		
๕.๑ ค่าใช้จ่ายบุคลากร เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าบริการวิชาชีพ และการพัฒนาบุคลากร	๑๒ เดือน	๖๖,๐๐๐,๐๐๐
๕.๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ค่าครุภัณฑ์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา ค่าระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ค่าสาธารณูปโภค (น้ำ ไฟ โทรศัพท์) ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	๑๒ เดือน	๑๓,๕๐๐,๐๐๐
๕.๓ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำแผนยุทธศาสตร์ แผนบริหารความเสี่ยง และการจัดทำระบบตรวจสอบ และควบคุมภายใน	๑ ครั้ง	๕๐๐,๐๐๐ (สำหรับกิจกรรมตาม ข้อ ๕.๓-๕.๗)
๕.๔ การทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของสถาบันฯ	๑ ครั้ง	
๕.๕ การวัดพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสถาบันฯ (ทำเปรียบเทียบทุกปี ดูแบบสำรวจปีที่แล้ว)	๑ ครั้ง	
๕.๖ การพัฒนาบุคลากรของสถาบันให้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญที่สามารถปฏิบัติการกิจของสถาบันฯ อย่างได้ผลดี	๖ ครั้ง	
๕.๗ การปรับปรุงกระบวนการงานของสถาบันฯ ให้มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ผลลัพธ์ของงานที่มีคุณภาพ	๑ ครั้ง	
รวมงบประมาณ		๘๐,๐๐๐,๐๐๐
รวม		๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐

หมายเหตุ: การใช้จ่ายงบประมาณทั้ง ๕ แผนงานดังกล่าว สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ
จะได้ดำเนินการใช้จ่ายทุกรายการด้วยกันได้ และให้เป็นไปตามระเบียบสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ว่าด้วยการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน และพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๓

กลุ่มเป้าหมาย	วัตถุประสงค์	ผลผลิต
พนักงาน ลูกจ้าง กรรมการ ที่ปรึกษา ภาคีเครือข่าย ผู้ใช้บริการสำนักงาน ประชาชนทั่วไป หน่วยงานที่ติดต่อ ประสานงาน	๑) เพื่อเป็นคำตอบแทนการปฏิบัติ งานของมูลนิธิฯ/สถาบันฯ ๒) เพื่อเพิ่มศักยภาพบุคลากรให้ สอดคล้องกับการพัฒนาองค์กร ๓) เพื่อเกิดความคล่องตัว รวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน ๔) เพื่อปรับปรุงระบบสื่อสาร ให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๕) เพื่อสนับสนุนภารกิจ ดำเนินงานของมูลนิธิ/ สถาบันฯ	๑) บุคลากรมีขวัญกำลังใจใน การปฏิบัติงาน ๒) บุคลากรมีการพัฒนา ศักยภาพ ๓) มีแผนบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน เป็นเครื่องป้องกันและแก้ไข ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ๔) มีระบบและวัสดุอุปกรณ์ที่ พร้อมสนับสนุนต่อการใช้งาน ๕) มีระบบเครื่องมือ และระบบ สื่อสาร ในการปฏิบัติงาน ในการสื่อสารทั้งภายใน องค์กร และภายนอกองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/บุคคล ทั่วไป ได้รับการบริการที่ดี

มูลนิธิสืบนาคะเสถียร: สืบสานแนวพระราชดำริ

และ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมสืบทอดพระราชดำริ: สืบสานแนวพระราชดำริ

อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น ๒๖ เลขที่ ๙๘๙ ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๑-๕๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๕๕-๑๔๑๓

www.pidthong.org